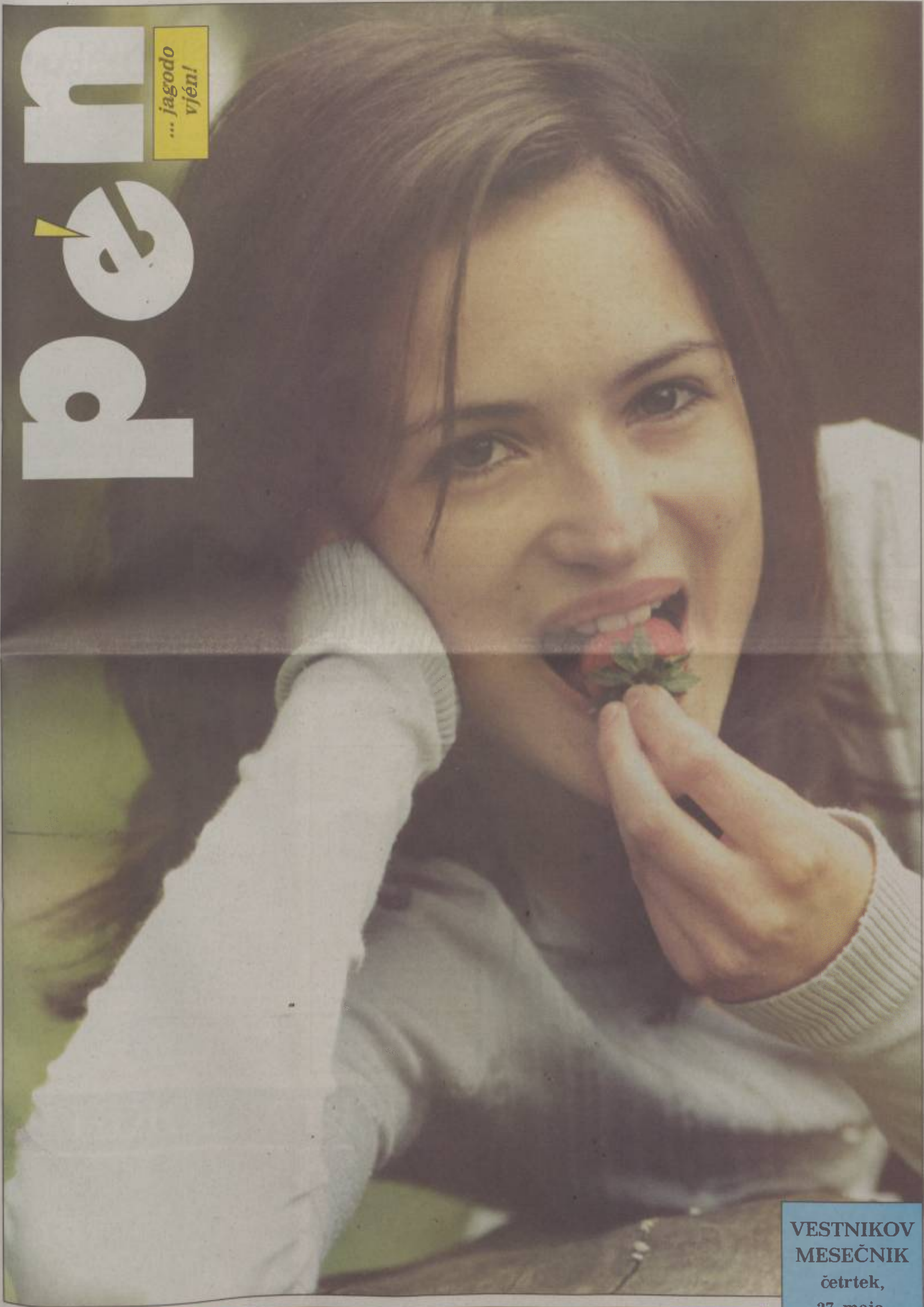

pe

... jagodo
vjén!

Pozor!

V rokah držite okroglo, 50. številko Péna.

Naslednja izide šele 24. junija.

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,

27. maja,

1999,

50. številka

SPOZNANJA VRHUNSKO VINO ANTONA NEMCA IZ NUSKOVE

Dolgo je bila Goričko pokrajina, kjer so doma prijazni, gostoljubni in radoživi ljudje. Veljalo je tudi, da ob šunki in ob pravem domačem kruhu ne morejo ponuditi dobrega vina, ker ga enostavno nimajo. Šmarnica naj bi bila edino, kar so hranili v svojih (vinskih) kletih.

Goričanci vseh dežel, združite se!

Pentute s fotografijo dokazujejo, da so se časi spremenili - žlahtna kapljica je tudi v teh krajih žlahtna. Kot na primer renski rizling gostinca ANTONA NEMCA iz NUSKOVE. Ocena 18,86 na pomembnem vinskem sejmu je vredna spoštovanja, kar so ob nedavnem družabnem srečanju potrdili tudi gostje v znanem Antonovem »tunelu«. Dolg je 16 metrov in vodi od hiše, kjer njegova družina prebiva, do vinske kleti. Nazdravile so si pomembne duše: JOŽE ŠADL - PEPI, eden prvih mož sosednje vasi KRAMAROVCI (levo in z mogočnejšimi brki od »verta»), rogašovski župnik, naturalizirani BRATONČAN, gospod MARTIN VOROŠ (za Pepijem), ŠTEFAN (gospod s pokrivalom, kjer piše Rubigan, ampak se ne vidi), FRANC KNAUS - SRČEK, skrbnik za čistočo telesa, duha in okolja, nekoč mladinski aktivist (na fotografiji z najlepšo službeno kravato) in krivec za odlično goičko vino, ANTON NEMEC (da ne bo pomote: pri tem mu na vse pretege pomaga družica DARINKA, ki je na gaiski fotografiji žal ni).

foto: DEFU

VINSKA KRALJICA PREDSEDNIKU ODNOSAJI

Toči, toči, samo me ne namoči!

V vinko-prijateljskem odnosu sta njeno veličanstvo SIMONA VIDA, prekmurska vinska kraljica 1998 in ŠTEFAN ROŽMAN, serviser in predsednik len-davskega Društva vinogradnikov in sadjarjev. Prva je drugemu brez odvečnih besed in s prijaznim nasmeškom uslišala žejno željo. Pentutajo, da uslišani še dandanes (ponoči seveda!) ne more prav mirno spati. Od vznemirjenja!

JOG

TUTA TUT SODAR MAUČEC IZDELOVALEC BICIKLOV

Fsi na kolo za zdravo telo!

Po zadnjih težavah na slovenskem in zahodnoevropskem sodarskem trgu in konjunkturni recesiji v rezultatih nogometišev Potrošnika, ki jim predseduje, se je podjetni MARJAN MAUČEC, Gančani, odločil, da se spoprime z novim izzivom: poslej bo namesto posod za žlahtno kapljico izdeloval kolesa. Za začetek je predstavil prototip kar v športnem parku edinega beltinskega prvotigaša. Tisti, ki so se z dvokolesom popeljali pravijo, da so Maučecova kolesa presenetljivo konkurenčna, pedala se obračata toliko hitreje kolikor močneje pritiskaš nanju. Žogobrcarsko poučeni pa so si edini, da bodo prvi kupci kolesa Maučec&Co. nogometiši Potrošnika. Za začetek naj bi se kar z bicikli podali na kondicijski trening, ker je baje lastnonožno tekanje (bežanje, op p) zanje prenaporno.

foto: FRBO

RUS UČI GORENJCA

Eden prvih SLO kantavtorjev (čeprav ni nevarnosti, da bi prišel »na kant«) ANDREJ ŠIFRER (Gorenjec s kitaro) je znani zagovornik dobrih gostiln. Nič nima proti tudi kakšnim manjšim lokalom - le da je družba prava. V soboškem bistroju VITEZ se je znašel na povabilo njegovih zvestih žurantov. In ker gotovo poznate tisto Za prijatelje si je treba čas vzeti, je Andrej ostal med njimi pozno v noč - ali zgodaj v jutro (uradnih podatkov ni,

POMLAD NA TREBUHIH

Bruhaš?

Nej, počijvan!

Več je načinov, kako se predati užitkom vigredi, ki velja za najboljši letni čas. Ni prevroče, tudi premrzlo ne, zato jo lahko preživiš tudi v naravi (prirodi!). In če se za kaj takega odločiš, lahko uživaš v različnih pozah - kot osebkna na fotografiji. Očitno je prišel čas manj opaznih strani človeškega telesa, po tokratnih tutih bi že lahko tako sodili! ESPE

Věj pa daj valati, ka je čaaaaas, něj čas!

oziroma so v sferi intime udeležencev). Pentute pa so vseeno izvrtale, da ni šlo zgolj za glasbeno-razvedrilno noč, pač pa so veliko časa namenili tudi gramatiki (slovnici) slovenskih pokrajin (dveh). Medtem, ko imajo Gorenjci ČAS, imamo Regiji ČAAAAAS. Zato sta se akterja - ob Šiferju še znani soboški rokometiš in računalničar BOJAN KATONA - RUS - kar debelo uro poučevala o izgovorjavi sporne besede. Pravijo, da je bil uspešnejši prekmurski Rus, saj je muzikanta tako dolgo prepričeval, da se reče čaaaaas in ne čas, da je ta pozabil na čas in se odpravil na dolgo sivo pot domov šele naslednjega dne...

NABRŠI

CONCERTO DESET VISOKIH IN

Predskupina TEN HIGH ni le ogrela, pač pa malone skuhala prvi maj praznujoče, ki so prišli na koncert v telovadnico (nekdanje) ustanove SCTPU.

Nadaljevalo se je z muziko LETEČEGA ODREDA. In če smo bili prej ogreti on kuhani, smo bili ob »odrednikih« čisto »paf«.

UGANKE

**KOMUNALNA
MINI-EROTIKA**

Kakšne bi bile tute, če bi razgalile (razkrile) prav vse!? Zato ob obeh fotografijah na vse naslavljam nagradno vprašanje (če boste izžrebani, lahko kandidirate za slikovno povečavo obeh zadnjih plati): katerima pomembnima regijskema možema pripadata nedvomno fotogenična zadnja dela teles? Pisne odgovore sprejemamo na Pen, Arh. Novaka 13, 9.000 M. Sobota s pripisom: za zadnjo plat. Ustni pa ne veljajo (odgovori)!

Što bi li tou biu?

p.s. Če boste pozorno prebrali obe besedi v naslovu pisanja, bo krog možnih kandidatov bistveno zožen!

**HEROJI BAKOVSKÉ
TELOVADNICE** **PODVIGI V
GRADBENIŠTVU**

Zidamo vsi,
Janez in mi!

Pentute se pridružujejo mnenju, da je na časopisnih straneh vedno znova veliko istih obrazov. Družbena smetana z vseh vetrov se nastavlja objektivom, tutaši pa jih pridno uporabljajo za trač - rubrike. Zato je JOG napravil izjemo in fotografiral skupino, brez katere nikoli ne bo bakovske telovadnice, ki so jo začeli graditi zgodovinskega 13. maja, v petek. Če so pomembni oni, ki polagajajo temelje kamne, so vsaj tako tudi tisti, ki položijo vse naslednje! JOG

ŽUPAN KARDINAR JE UJČKAL

Umrljivost v sončni deželi je že nekaj časa večja od rodnosti (ob neugotovljivem številu spolnih odnosov). Zato so v občini DOBROVNIK napovedali oster boj proti čudnim naravnim zakonitostim. V prvih bojnih vrstah je brezkompromisni župan MARJAN KARDINAR, ki si na vse kriplje prizadeva h kar najbolj množičnemu povratku štorkelj na dimnike hiš njegove komune. Bil pa je tudi med prvimi, ki so zibali prvega novorojenčka v novi občini. EVA PUCKO iz STREHOVEC bo predvidoma šele čez 6 ali 7 let opisala, kako se je počutila v slovesnih trenutkih, ki jih je ujel tudi pentutarski fotoaparāt. V pomoč pa ji bo tudi tale fotografija...
FRBO

**KADROVSKA
POLITIKA**

Če nimate dela,
delajte deco!

ODRED, KI LETI, OBNORELA MLADEŽ

Glasba je najbolj kuhala tiste, ki so bili pod odrom. Klub prekmurskih študentov, je tudi tokrat poleg vseh ugodnosti, ki jih nudi članom, poskrbel za dober žur.

Varnostnik Letečih ni zgolj hrust, pač pa tudi globoko čuteč možak. Simona in Lidija, navdušeni nad mišicami in obsegom oprsja orjaka, sta se takole pustili objeti.

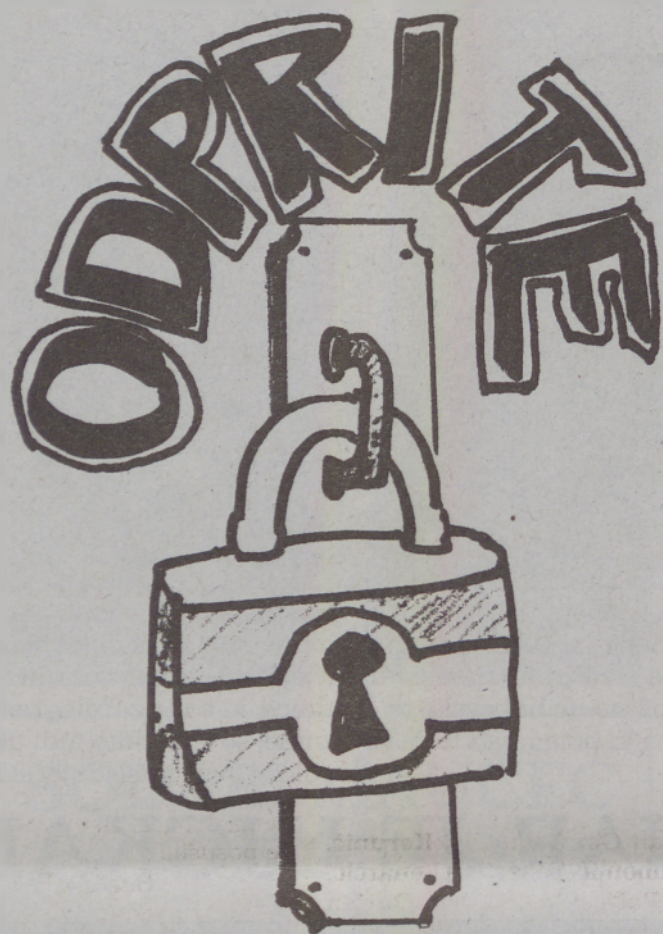
na Concertu sem se kuhil ESPE

Concerto je lahko tudi intimna zadeva - vzplamtela je kakšna nova ljubezen, se morda tu in tam obnovila stara. Vsekakor pa to tako super prireditvi pristoj!

KOMPENTAR

Dve nekoč sila prodorni in ambiciozni podjetji pa lendavskem območju sta že skorajda preteklost: v mislih imam Sakačevo Ingro z vsemi njenimi izpeljankami in Rošičev RCS in kako se mu je še vse reklo. Pa se tokrat ne mislim ukvarjati s vzroki, zaradi katerih sta podjetnika zabredla v dolgove, iz katerih se nista mogla izmazati. Rad bi opozoril na vsaj tri objekte, ki že predolgo samevajo, dobri gospodarji pa bi jih kjerkoli po svetu vsaj toliko usposobili, da bi se tekoče pokrivali s svojim poslovanjem. Kar se Sakačeve zapuščine tiče sta to hotel Elizabeta v središču Lendave in upravna stavba na vhodu v kompleks lokalov na Mlinski ulici. Rošič pa, ki je pred meseci skrivnostno izginil, je za sabo

ELIZABETO IN ROSO!

pustil gostišče Rosa v Žitkovcih, ob glavni cesti Murska Sobota - Lendava in z velikim parkiriščem.

Vsi trije objekti imajo svoje nove lastnike v tistih, ki so podjetnikoma posodili največ denarja za investicije. In že mesece ždijo prazni, neizkoriščeni, torej propadajo.

Ne morem si kaj, da se ob tem ne bi spomnil zelo podobne zgodbe z gostiščem v Črnem lesu, ki je prazno stalo dolga leta, zdaj pa, ko so vendarle našli dovolj podjetne in ambiciozne nove lastnike, prvič služi svojemu namenu.

Seveda je tudi za pozitivno poslovanje treba izpolniti nekaj pogojev: pridobiti dovolj usposobljene sodelavce, zagotoviti dovolj kapitala za zagon in osnovni marketing ter oglaševanje, in predvsem hoteti.

Naiven kot sem, pa sem globoko prepričan, da je najdražje in uničujoče držati objekte prazne in neizkoriščene. Tudi če bi Elizabeta in Rosa, saj ju lahko lastniki tudi preimenujejo, če nosita stari imeni preveč neprijetnih spominov, v začetku prinašali le malo dobička ali sploh nič, pa bi živeli, dajali delo nekaj gostincem in imeli priložnost. Tako pa zevajoči, prazni, skorajda strašita in opominjata vse odgovorne, da delajo hudo narobe.

Morda mi bodo v bankah in drugih lastnikih porekli: stečajni postopki še niso končani, naroki morajo biti, obravnave in vse kar sodi zraven. Do tačas se ne more storiti nič. Priznam, v to se nisem vtikal, o tem nisem razmišljal. Samo opomniti sem hotel, da je treba čimprej storiti čimveč, da lepi objekti ne bi samevali. Nekakšna pot bi morala biti, ki bi zadostila vsem paragrafom, hkrati pa bi služila osnovnemu cilju: dokončani, celo vpeljeni objekti, ki so prenehali delovati, ker investitorja nista zmogla prevelikih dolgov, ne smejo ostati prazni.

MARJAN DORA

Ko se sproščajo hormoni sreče

Maj ni samo mesec mladosti in zaljubljenosti, temveč tudi čas, ko se dežela ob Muri spremeni v maratonsko polje. Kurirja Fidipa, ki je 490. let pred našim štetjem od Maratonskega zaliva do Ater pretekel 42 195 metrov in prebivalcem mesta sporočil zmago Grkov nad Perziji, je na oblačen konec tedna v Radencih zamenjalo več kot tisoč maratoncev iz vse Slovenije, sosednjih držav ter celo iz dežel na drugi strani morij in oceanov. Sodelovali so na maratonu treh src. Tisti, ki so se podali na daljši tek na 42 kilometrov ali pa na krajša, k ista merila po 21 in 10 kilometrov, so bili občudovanja vredni, drugi, ki smo ostali v cilju, pa smo modrovali o naporih, uspehih in o tem, kako zdravo se je ukvarjati s športom. Pri tem smo izvedeli, da so tekači fizično močnejši, toda maratonske so vzdržljivejše. S tem bi se gotovo strinjala tudi ena mlajših tekmovalk Karmen Rauter, ki je bila nad svojim prvim tekom na 21 kilometrov navdušena, vsak korak je pomenil novo presenečenje, ki je bilo najprijetnejše, ko je v daljavi uzrla cilj. Lučka Zadavec, Cvetka Sreš in Ivanka Ajlec takšen občutek poznajo že dolgo časa.

Morebiti je bil tudi to razlog, da smo se dogovorili z njimi za klepet zunaj maratonskega polja, po koncu delovnega časa, na ne najbolj športnem območju, ob čaju in kavi. Prišle so vse tri, namesto športne oprave, v elegantnih oblačilih, ki bi mimogrede zmedla dobrega poznavalca, ki bi zaman ugotavljal ali se pod preobleko res skrivajo ene od uspešnejših tekačic.

O Lučkinem prepričanju

Pravzaprav je veliko skritega v tej besedi, miselnem stanju oziroma dejanju. Najprej se moraš prepričati, da se sploh spraviš izza štirih sten stanovanja, da se odpraviš na zrak, na sonce in začneš teči v širjave matere narave. Lučka je še pred nekaj leti premišljevala, da nikoli ne bo zmogla preteči vsaj petih kilometrov, čeprav je trenirala košarko, ko pa se je po študiju vrnila iz Ljubljane, je ugotovila, da vsi prijatelji naenkrat nimajo časa za skupinski šport. Tek je v takšnem primeru idealna športna rešitev, ki jo lahko človek doseže sam, sam si določi čas teka, sam si določi pot. Le na začetku te mora nekdo poriniti. Na prvi maraton jo je spravil brat. Prvi izziv se je spremenil v zaljubljenost. Pri takšni ljubezni pa moraš biti včasih dovolj trmast, da sam sebi dokažeš, da jo zmoreš obdržati. Pozneje brez nje ne moreš, telo se preveč navadi.

Cvetkin pohod

Znova so krivi prijatelji, ki so jo *sporvocali*, da se je v Bovcu prijavila na maraton in potem en teden prenašala bolečine v mišicah. Pravzaprav nikoli ni začela teči, da bi postala tekmovalka na maratonu, ampak ker je potrebovala nov način sprostitve. Tek je zanjo *luftanje* glave po naporni službi. »Ženske, ki pravijo, da si ne morejo vzeti vsaj malo časa zase« pravi, »iščejo samo opravičilo v množici gospodinjskih del, ki pa jih bodo tako ali tako počakale, če bodo vmes obiskale bližnji gozd in pretekle nekaj metrov. Po gozdu teže najraje, celo tako hitro, da je ne morejo ujeti niti klopi. Sama, prav tako kakor Lučka, tudi kolesari. Na dolge proge. Na enem od radenskih tekov jo je kolesarjenje skoraj stalo maratona. Tisti dan se je odločila, da se bo zaradi bližnjega potovanja s kolesom v Bratislavo na maratonu »malo šparala«. Najprej je odpisala tek in se pridružila pohodnikom, nato pa bila malce razočarana, ker ob odhodu in prihodu s pohoda ni bilo množice in evforije, občutja lastnega zadovoljstva po premaganih kilometrih, ki se tako rado pojavi po maratonu. Nekaj ur zatem se je prijavila na tek na 21 kilometrov, ga zmogla in se nato odpravila s kolesom proti Bratislavi.

Ivankini hormoni sreče

Če Cvetka teče po gozdu v bližini hiše, Lučka pa raje *ilači* asfalt, Ivanka kombinira oboje, njena tekaška pot se ponavadi vleče med Mursko Soboto in Beltinci. Teče vsak drugi dan, pri tem pa ugotavlja, da se po določenih kilometrih začnejo sproščati hormoni, ki povzročajo občutek sreče. Pri katerem kilometru natančno ni bilo mogoče izvedeti, ker je to pač odvisno od človeka, lahko pa predvidevamo, da sreča najbolj veselo udari v bližini cilja. Tudi zanjo tek ni obremenitev, je le rekreacija. Ob predlogu, da bi iz Murske

Sobote tekla v službo v Moravske Toplice, se je nasmehnila in dodala, da bi ji potem morali na delovnem mestu postaviti še tuš, med tekom pa bi morala nositi še nahrbtnik z službenimi oblekami, ki pa bi se ob nenehnem poskakovanju kar hitro zmečkale. Človek najprej teče zaradi lastnega zadovoljstva, potem šele zaradi vsega drugega. Sredi poti, pa naj si bodo poljske ali asfaltne, se odprejo misli, včasih je tek v dvoje ali troje dobrodošel, drugič zopet ne. Če nisi sam, čutiš, da se moraš s sotekačem pogovarjati, odvečne besede pa pomenijo tudi nepravilnost pri dihanju. Telo postane bolj obremenjeno. Ivanka čaka letos še Olimpijski tek, misli tudi na maraton v Črni na Koroškem

O družinskih članih, poljedelcih in šoferjihh

Cvetka teka včasih z možem, toda na njega se ne more zmeraj ozirati. Kadar jo zagrabi pač mora iti in če boljša polovica nima časa, gre pač sama. Lučka je skušala moža prepričati, da bi se za njima hkrati kadil cestni prah pod tekaškimi koraki, toda zaradi posledic nekdanjega udejstvovanja na rokometnih igriščih, je raje vzljubil kolesarjenje. Ob nedeljah prevožita 70 ali 80 kilometrov. Morda je včasih bolje, da pri tekanju ni potrebno poslušati pripomb in opazk zakonskih partnerjev. Ivanki pa gre toliko bolj na smeh, kadar ljudje za žensko, ki se ukvarja s tekom žvižgajo, ker pač ne razumejo, da je tudi tek samo šport in da je ženska, ki teče samo navaden človek pri zdravi pameti in ne

O vzdržljivosti

žensk

kakšna slonovska prikazen iz omare s porcelanom. Cvetka se še spominja časov, ko so za njo kričali kmetje s polj ali pa druge ženske z vrto in je morala poslušati monologe, ki so se začele z: »Nimaš dela, priti ti dam motiko.« Toda časi so se spremenili, tega ni več veliko. Ljudje so začeli sprejemati tudi tekače. Tudi Lučki so se usta veselo razlezla, ko je opisovala, kako so jo med tekom po cesti ustavljali šoferji in šoferke, polni sočutja za »bogo revo, ki se mora mantrati«

Po maratonu

Navadni smrtniki smo ponavadi polni usmiljenja do tekačev, ki naj bi po našem prepričanju po koncu maratona trpeli velike muke in bolečine. Lučka, Cvetka in Ivanka so potrdile, da je prva stvar po preplavljeni zadovoljstva zaradi pozdravov množice, ki je bila letos med maratonom treh src bolj navijaška na slovenski kot pa na avstrijski strani, prva stvar, za katero posežejo pijača. Izgubo tekočine je potrebno nadoknaditi, dodatni ogljikovi hidrati, ki jih ne bi bilo dovolj zmešanih v pijačo in ki so jih porabile med tekom, bodo prišli v organizem pozneje, z večerjo ali šele z zajtrkom. In kakšen je naslednji korak tekačic, ki so ob koncu podviga izgledale zelo sveže. Torej ne mislite si, da so ženske ob prihodu domov napadle kavč Lučka je na maraton v Radence prikolesarila in kolo je bilo tudi edino prevozno sredstvo, s katerim se je odpeljala domov v Mursko Soboto, nato pa opravila posledice napora z udeležbo na enem od praznovanj, Cvetka je preživela večer v Radencih, Ivanka pa je bolečine v mišicah pregnala kar na delovnem mestu v službi. Če bi naslednji dan zopet bil maraton, bi članice radenske tekaške sekcije gotovo zopet stale v prvi vrsti na startu, vsi preostali pa bi se morali zadovoljiti samo z vlogami nemilih občudovalcev.

Dejan Fujs
Foto: Nataša Juhnov

Lučka Zdravec

Cvetka Sreš

Ivanka Ajlec

Psst, da ne zbudimo kralja Matjaža! Težko pričakovani četrtek, 20. maja, je končno napočil. Zadnje tri dneve je bila tema pogovora fokovskih šestošolcev in sedmošolcev izlet.

Šolski izlet v deželo kralja Matjaža - na Koroško

Nekaj minut pred šesto uro se je izza ovinka končno prikazal lep avtobus. Še nekaj minut in ura bo šest. Naše potovanje se bo začelo. Pot skozi Gornjo Radgono do Maribora je minila kot bi mignil. Vožnja do HE Fala. Končno je bil tu že naš prvi cilj. Izstopili smo iz avtobusa. Pričakal nas je vodič, ki nas je popeljal po elektrarni. Vzdušje je nekam hladno, saj je človeka nadomestila tehnologija.

Pot nas je vodila naprej do Mežice. Nekateri so bili že v avtobusu zelo navdušeni, da se bodo lahko spustili v rudniške rove. V tem rudniku so že pred več kot tristo leti začeli izkopavati svinco in cink. Ob prihodu na površje so nas pozdravile prve dežne kaplje, ki so naznanjale konec lepega in začetek slabega vremena. Tokrat je napoved vremenoslovcev bila točna. Kakšna škoda; velikokrat namreč ni. Pa kaj nam mar dež. Nam je pomembno, da smo na izletu!

Peljali smo se naprej do majhne vasice, do Kotelj. Tu je pred mnogimi leti privekal na svet pisatelj Lovro Kuhar ali Prežihov Voranc.

Ker smo bili že pošteno lačni, smo se odpravili na kosilo v Slovenj Gradec. Ko smo si "napolnili akumulatorje", smo se podali do jame Pekač. Še zmeraj je lilo kot iz škafo. Sprehod po podzemlju je bil zabaven in poučen. Malo nam je kapljalo na glavo, toda nič za to. Mokri smo bili kljub dežnikom. Le-ti so bili namreč za tri ali celo štiri osebe premajhni.

Naš sofer, gospod Anton Gorza, ki nas je na izlet popeljal s komaj štirinajst dni starim avtobusom, je poskrbel tudi za to, da smo se posušili.

Suzana Panker

To smo mi, ki smo se vrnili na površje: Ines Novak, Dejan Gorza, Andrej Korunič, Andreja Pohar, Marinela Kržanko, Jasmina Lesjak, Ines Tubonjič, Sebastjan Lenarčič, Denis Furek, Alexandra Bombek, Sandra Jeneš, Gordana Počič, Simon Kozic, Darjan Kozic, Damir Cifer, Mitja Horvat, Denis Jakiša, Darja Malačič, Sandra Bedoke, Danijel Crnčič, Srečko Čahuk, Dejan Elijaš, Aleš Flisar, Andrej Gorčan, Metka Hanč, Ernest Hari, Anastazija Horvat, Anita Kakaš, Zoran Kozic, Mirjana Kranjec, Kristjan Lesjak, Roman Miholič, Mitja Štefanec, Boštjan Škalič, Boštjan Žitnik, Sonja Tot, Suzana Deutsch in Suzana Panker.

Za to mizo je nekoč sedel Lovro Kuhar ali Prežihov Voranc. To je pisatelj, ki je v Peklu nabiral solzice za svojo mamo.

Naši Aniti je v Mežici bil najbolj všeč rudar (lutka).

Poglejte mene, junaka korenjaka. Svetilka mi ne sveti, a me vseeno ni strah. No, zakaj bi me pa bilo, saj sploh ni temno.

Srečni in zadovoljni se vračamo, saj je za nami čudovit izletniški dan.

Po takem vitlu spuščati rudo iz rudnika bi bilo zame pretežko. Kaj pravite?

Misijonarka Marija Sreš iz Bratonec

Srečanje je bilo spontano, pristrčno. Brez formalnosti in odvečnih besed, ki ljudi delajo tujce, pogovor tekoč in odkrit. Občutiti je bilo, pri vsaki besedi ali kretnji, da je za Marijo človek, s katerim se pogovarja, tisti trenutek najpomembnejši na svetu. Odkrito povedano, česa drugega tudi nisem pričakovala od osebe, ki je vse svoje življenje posvetila drugim.

28 let ji je bilo namreč, ko se je odpravila v Indijo, pred tem je v času zaobljube tri leta preživela v Španiji in leto dni v Ameriki.

RODILA SEM SE DVAKRAT

Kaj je bilo tisto, kar je mlado, lepo in izobraženo dekle odpeljalo med misijonarje?

»Vera. V mojih gimnazijskih časih je bil velik pritisk za vstop mladih v partijo. Meni pa ni bilo jasno, kdo ima prav - vera ali partija. Rekla sem si, da bom počakala in se odločila, ko bom vedela, ko bom prepričana. V času študija ekonomije sem prebrala sveto pismo in spoznala, da bog je, da me nagovarja. Veliko sem razmišljala in se odločila - če je mene to pismo nagovorilo in če meni bog daje smisel življenja, zakaj ga ne bi delila z drugimi. Zvedela sem za družbo v Španiji, pobrala svoje prihranke in sem šla. Kar tako, za svojim spoznanjem, za svojim srcem. Najprej v Španijo, kjer sem se naučila jezika, in po treh letih opravila zaobljubo, nato v Ameriko na učenje jezika in potem v Indijo.«

Kakšen je bil prvi vtis ob srečanju s to prostrano, neznano deželjo?

»Strašen. Mislila sem, da me bo zadušila - zaradi vročine in ljudi. Vsepovsod so bili. Dobila sem vizo za pokrajino Gudžerat nad Bombayem in se potem, da me ne bi izgnali, kot so mi grozili, vpisala na akademijo, na študij primerjalne književnosti. Končala sem ga v dveh letih, dve leti so mi namreč priznali. Potem so mi ponujali magisterij in delo v elitnih ustanovah, toda meni ni bilo do tega.«

Klicale so vas vasi ...

»Da. Šla sem med staroselce, med preproste ljudi Gudžerata. Z njimi sem živela, predvsem pa sem jim prisluhnila. To pomeni, da sem jih spoznavala, da sem poslušala njihovo resnico, da sem jih sprejela takšne, kot so. Ni mi bilo lahko razumeti njihovih izkušenj, saj so bile tako drugačne od mojih. Potrebno je bilo spreobrnjenje srca. Samo srce se more dotakniti drugega srca.«

Pri svojem delu ste se posvečali predvsem indijskim ženskam - staroselkam. Njihove zgodbe pripoveduje tudi vaša knjiga Tam, kjer kesude cveto.

»Ženske, ki sem jih spoznala in o katerih sem pisala, so bile rojene sredi revščine in pomanjkanja, grobe, trde podeželjanke, ki se bojujejo za preživetje, se spopadajo z bolečino in izkoriščanjem, a ostajajo ponosno pokončne. Njihovo življenje spremljata obilo nasilja in spolnosti, ki ni romantična in ljubezniva, temveč izkoriščevalska in grenka. Z njimi sem se pogovarjala na njihovem domu, na tleh v kuhinji, v okolju, ki jim je domače in kjer pogovor lažje steče. Veliko potrpežljivosti in časa - ne pa nasilnega prepričevanja o moji dobri nameri - je bilo potrebno, da so me sprejele, mi prisluhnilo in potem same odločile, kaj je prav. To so bili zametki gudžeratskega ženskega gibanja, ki je postajalo s časom in spoznanjem o zavedanju same sebe vedno močnejše. Predvsem v kriznih obdobjih, npr. v času suše, so ženske dokazale, da zmorejo, da zahtevajo, da se njihovo delo tudi plača, da jim njihove sposobnosti priznata oblast in moški svet. Zdi se mi, da jim je največ pomenilo predvsem slednje, da se ne ravna z njimi kot rečmi ali predmeti, temveč z osebami, ki imajo svoje lastne pravice. Predvsem tu vidim prispevek svojega misijonarjenja v Indiji, svoj uspeh pa pripisujem dejstvu, da sem vedno delala oz. pomagala iz zaledja in da sem staroselkam pustila občutek, da so uspele same.«

Kako ste dojemali to trpljenje?

»Sem takšna, da me vsako trpljenje prizadene. Tista kruta revščina me je spominjala na moje otroštvo v Bratonicah, kjer smo večino tistega, po katerem so klicala lačna usta, morali oddati državi. Vedela sem, kako hudo je, če ni kruha, kaj je lakota. Prizadeli sta me tudi njihova vdanost v usodo, češ

režeži so na svetu že od nekdaj, in miselnost, da so vsi beli bogati, pa ne zaradi dela, temveč zaradi bele kože. Pri mojem delu bi mi bilo zato veliko lažje, če bi bila Indijka.«

Več kot dve desetletji ste živeli s staroselci, jih spremljali in spoznavali, med vami je zraslo obojestransko razumevanje, spoštovanje in ljubezen. Zaradi tega ste se verjetno spremenili tudi sami.

»Indija me je oblikovala tako, kot reka oblikuje kamen, in zdaj vem, da na svetu ni nič samo črno ali samo belo. Drugače gledam na življenje. Treba ga je ceniti. Nobena ženska v Indiji ni naredila samomora. Vse bi rade živele, srečne so s tistim, kar imajo, pa čeprav nimajo nič. Samo življenje. Danes imajo kruh, jutri ne. Tu v Sloveniji pa je drugače, ljudje ste mrki, pa čeprav imate vse oziroma imate dovolj za to, da bi se lahko od srca nasmejali. Pa tega ne naredite. Ne vzamete si dovolj časa, da bi se posvetili sebi, da bi se vprašali, kaj delam, je to tisto, kar hočem. Sem res samozadosten? Potrebujem vezi s prijatelji in bogom? Za to bi si morali vzeti čas. Pravite, da ga nimate. Jaz pa pravim, da dan traja 24 ur, in tudi če sem po celodnevem delu utrujena, si vzamem čas, da premislim, zapišem, molim. Zdi se mi primitivno, oprostite, da si ne vzamete časa.«

Torej menite, da v prazno zapravljamo svoj čas, da življenja ne živimo?

»Nič ne bi rekla o tem. Želela bi samo, da ste bolj sproščeni, bolj veseli, da bi imeli nekaj od tega življenja.«

Kaj vam pomeni kesuda?

»Rada imam naravo. Sem iz Bratonec, kjer smo imeli Rastje, od koder so spomini na dišečo in cvetočo pomlad še vedno živi. V Indiji ni rož. Se pa zgodi, v začetku marca, da se

naenkrat razcvete drevo kesude v vsej svoji lepoti. Kesuda je zame simbol indijskih žensk. Kljubuje soncu in dežju, vedno enako potrpežljivo in vdano, hkrati pa pogumno in neuničljivo. Sicer pa je s kesudo povezan tudi praznik pomladi, holi mu pravijo. To je dan veselja, plesa, druženja in predvsem sprave.«

Nekaj takšnega kot pri nas božič?

»Pomen praznika je pravzaprav isti, razlika je v tem, da ga v Indiji slavijo skupaj, cele vasi, pri nas pa v krogu družine.«

Za knjigo Tam, kjer kesude cveto ste dobili drugo nagrado Gudžeratske književne akademije. Ste prva katoličanka, ki je prejela to priznanje, in prva redovnica, ki ji je to uspelo.

»Priznanje mi je v veliko zadovoljstvo, zato ker so me veliko napadali, predvsem socialni delavci, politiki in mediji, češ kako si neka ženska sploh upa pisati o življenju staroselk, zakaj se jih na tak način omenja. Klicali so me tudi na soočanja, vendar je vse, o čemer govori knjiga, resnično. Veseli me, da mojo knjigo prebirajo tiste, o katerih pišem, se mi oglašajo, me vabijo k sebi ali pridejo same. Prijateljstvo je največ, kar lahko človek dobi v tujini. V prijateljstvo je potrebno vlagati, si zanj vzeti čas.«

Ste kdaj pomislili, da bi odšli iz Indije in kje drugje začeli svoje poslanstvo?

»Ne. V začetku moje misijonarske poti so mi rekli, da moramo tja, kamor nas pošiljajo. Indija pa me je naučila, da se živi samo enkrat, da pa se človek lahko rodi tudi dvakrat - takrat, ko se dejansko rodiš, in ko se ponovno rodiš v neki deželi, na katero se navadiš in vključiš v novo življenje.«

Kdaj odpotujete v Indijo?

»Kmalu, 25. junija.«

Se vračate domov?

»Ja, domov. Sicer pa obiskujem Slovenijo, sorodnike in prijatelje tukaj vsaka tri leta. Kaže, da tudi ti moji obiski sovpadajo s kulturo ljudstva, kjer živim. Indijke gredo namreč vsako leto za nekaj dni na dom, kjer so se rodile, če staršev ni več, pa k bratu ali sestri. Da si odpočijejo. Če ne greš, je s teboj nekaj narobe. Zato tudi jaz hodim v Bratonce - da se spočijem.«

R. FICKO

Marija Sreš, mlada misijonarka na začetku svoje poti v Indiji

Med svojima prijateljicama

DESTRUKCIJA SVETA

Feri
Lainšček

Dušegrejka in dušegubka*

Glas urednice Cicibana mi iz slušalke razlaga, kakšne prispevke za svoje najmlajše bralce si še posebej želijo v naslednjem letniku. Moje pesmice, o katerih se dogovarjava, naj bodo torej radožive, iskrive, zabavne, igrive, hudomušne in sploh še bolj take, kot so jih bralci že vajeni. Pred mano na mizi leži časopis in v njem fotografija s kosovskega bojišča. Deček, vrstnik mojih malih bralcev, je z obrazom za zmeraj obležal v blatu. Na pol sezuti ceneni gumijasti čevlji so povsem taki, kot sem jih pred časom videval tudi v naših trgovinah. Obraz starca, ki se ozira nad truplom, je prazen in odsoten. Pod fotografijo je redaktor zapisal samo stavek: »Kratko življenje in okrutna smrt.« Pa vendar se mi ta natančna in neizprosna prozaičnost zareže v razmišljanje in mi ostane tudi še potem, ko urednici seveda obljubim pesmice in odložim slušalko. Ali bom obljubo tudi zares lahko povsem izpolnil, pa se niti ne skušam vprašati?

Ali pač.

Ustvarjalna blokada, ki jo začutim, pravzaprav ni nekaj tako zelo novega in posebnega. Že na začetku maja je pesnik Milan Vincetič napisal čudovito ljubezensko pesem, ki govori prav o tem. Medtem ko se ta naša ravnina razpira v vsakršnem brstju in cvetju, ko si naša dekleta razgaljajo ramena in izvablajo naše poželjive poglede, letijo nad njo dan za nočjo letala, ki nekemu nosijo smrt. A vendar - Eros in Tanatos sta pač že stalnici v poeziji, ki smo ju zmeraj čutili, saj na sto in sto načinov je bilo mogoče reči, da se šele ob smrti zavemo življenja.

Toda, ali gre ob paradoksih, ki jih tu in zdaj živimo, res samo še za pesniško občutljivost ali vprašanje poezije?

Najverjetneje je dejstvo: tistemu, ki bo o tem razpravljaj, bodo zlahka rekli, da moralizira. Sam pa se vendarle čudim - saj tudi čudenje je navsezadnje imanenca pesnenja - kako prostodušno ali vsaj na videz prostodušno naša javnost spremlja vso morijo. Nemo, brez resnih komentarjev, intelektualistične razprave, civilno-družbene pobude in vidnih humanitarnih akcij zremo, kako se neki »kao dalnji« svet sesuva.

**Je to pogled starca
s fotografije ali pa
nekaj veliko bolj
tipično našega?**

Dušegrejka - v ruskem okolju, nekdanja ženska jopica brez rokavov in gumbov
Dušegubka - med drugo svetovno vojno - posebno opremljen avtomobil za uničevanje ljudi s plini

Mesec ljubezni je deževen, prešit z bliski, ozvočen z grmenjem in nočnimi letalskimi zvoki. Vreme je nestabilno. Življenje je obrobjeno z razmišljanji o »biti ali ne biti«, namesto da smo vsi do komolcev globoko v ljubezni.

Sedeli smo na skromni terasi ob brežiški nakupovalni hiši, kjer so uslužbenci Slovenci, kupci pa v glavnem Hrvati. Trideset kilometrov od Zagreba, deset od državne meje. Bili smo na izletu, združili smo prijetno s koristnim.

Jure si je kupil brivski pribor, vse od britvic do parfuma. Trdil je, da je to v Sloveniji trideset odstotkov ceneje. Drago je listal srbske časopise. Oko nam je obviselo na naslovu: Destrukcija sveta. Namesto časopisov si je kupil merlot. Jaz sem skočil na pošto in potem sem ju povabil na pasulj, tako je namreč pisalo na jedilni tabli pred vhodom v restavracijo. Slovenski grah je izginil kdo ve kam, pasulj je bil najbrž nostalgija za srbskimi oficirji, ki so po vojni v Sloveniji zapustili Brežice. Vendar ne vsi. Tisti, ki so ostali, so prav tako hodili na pasulj.

- Ne razumem. Komaj prestopim mejo, imam občutek, da lažje diham. Ko da je z mene odpadla peza življenja.

- V Zagrebu delaš, tu si gost.

Jure, ki je imel vedno polno prgišče duhovitih šal, je razklenil dlan.

- A ti, Drago, veš, katero mesto pri nas je najboljšo?

Pogledala sva ga, saj sva vedela, da je pravilen samo en odgovor. Njegov.

- Delovno mesto!

- Saj se ne pritožujem, se je opravičeval Drago.

- Oba sta zaposlena, razen denarja vama ničesar ne manjka. Če izvzamem pamet.

- Danes pamet nič ne velja. Uspešni

so neumni štirje ljudje od petih. Glede na rast populacije bi bilo to danes skoraj pet milijard ljudi.

- Jaz potrebujem potem samo še dva, se je naglo oglasil Jure, midva pa sva njegovo željo preskočila ...

- Izobraženci mislijo, da je večina neumnih ljudi med tistimi, ki po končanih uradnih urah prihajajo čistit in pospravljat, ker imajo nizki IQ (inteligenci kvocient). Če bi testirali skupine poslancev, študentov in profesorjev, bi ugotovili, da je odstotek neumnosti pri njih prav tako visok kot v prej omenjeni skupini.

- Se šališ? se je zamislil Jure.

Drago pa ni popustil. Dihal je naglo, sproščeno, njegova zgovornost je dobivala krila. Se je počutil kot ptica zunaj kletke?

- Kako hudiča potem ločiti bedaka od nebedaka? sem vprašal.

- Neumnega posameznika spoznaš po tem, da prizadene drugega človeka ali skupino ljudi, da bi si tako zagotovil nekakšno smešno prednost, rezultat takšnega vedenja pa je uničenje samega sebe.

- O kom pa govoriš? O Miloševiću? A res moramo iz zanimivega pogovora preskočiti takoj na politiko?

- Nobenega imena nisem omenil, se je branil Drago.

- Daj, razvij misel do konca.

- Pametni ljudje vedno podcenjujejo količino destrukcije neumnežev. Kar naprej pozabljajo, da je druženje z neumnimi ljudmi skoraj vedno predraga napaka.

- Pomeni, da je neumnež nevarno človeško bitje? sem vrtal dalje in se zazrl v grah, ki ga je prinesla natakara. Tri porcije.

so pokvarjenci, neumneži, barabe.

- Slišal sem nekaj o tej »stupidologiji«.

- Neumnost je univerzalna. Ne potrebuje ne fakultet, ne profesorjev, ne državnih nagrad niti literature.

- Prav imaš. Neumnost je univerzalna. Brez meja. Sumerijci so že davno pred nami zapisali na glineno tablico: Kamorkoli se ozreš, povsod so tepci.

- Prekmurci imamo boljše besedo: »düplin« za Goričance, »dündek« za Marke.

- In kako bi to definiral? Kakšna je razlika med »düplinom« in slovenskim butalcem? je vprašal Drago, ki sem ga z leti uvedel v skrivnosti slovenske književnosti.

- »Düplin« je človek, ki misli počasneje od drugih.

- Prav o tem je upokojeni profesor na Berkeleyu v Kaliforniji C. M. Cippoli napisal obsežno študijo. Dokazal je, da

grah, pametnejši od tistih, ki tega ne počnejo.

- Danes so najbolj cenjene inteligentne barabe ...

- Če se s politiko ukvarjajo tepci, pride do destrukcije.

- To vemo vsi; ni vsak rojen za politiko.

- Gospod Cippoli je imenoval neumnost faktor sigma. Prepričan je, da je neumnost v času in prostoru konstantna. Stalna. Priznajte: naša družba, meje tukaj niso pomembne, ima visoko raven intelektualcev. Socialni padec je značilen zaradi številnih barab. Živimo v družbi, ki je znana po visokem faktorju neumnosti med ljudmi, ki so na položajih in po visokem deležu nesrečnikov med ljudmi, ki niso na položajih.

- Ti govoriš o sebi, o naju? je naglo vprašal Jure.

- Srbi so priznali destrukcijo, lahko sta prebrala v časopisu ...

- Grah je poceni in odličan, je dodal Jure in vzel tretji kos kruha. Kot pravi Dalmatincec si je meso v grahu pustil za konec malice.

- Srbi so »nebeški narod«. Vse so rekli, predvideli. Spomnita se Petrovičevega filma Kmalu bo konec sveta ... Pavlovič je posnel film Ko bom mrtev in bel. Kusturica je posvetil Beogradu film Podzemlje. Danes so vsi Beograjčani, cela Srbija v kletih. In to ponoči, brez elektrike.

- Underground ...

- Tu sta še filma Lepe vasi lepo gorijo in Rane ...

- Manjka pika na i: Belina jutra. Poraz. Kapitulacija ...

- Balkan je otok, ki se je odtrgal od pametne celine in odplaval kot čoln na odprto morje negotovosti ... Srbi so postali Robinzoni našega časa.

- Sami pa tudi drugi bodo zdaj napisali na kupe knjig.

- Mene zanima, kaj bo, ko se bo to bombardiranje končalo.

- Mladinske delovne brigade, kolektivizacija, skupne kuhinje, črna kava in polenta, udarniške značke in hrepenenje po tistem, kar je bilo ...

- Vse je relativno. Srb, ki se je zgubil na območju zunaj svoje ožje domovine, je vprašal, kako bi najlaže prišel v Beograd.

»Pojdite z avtobusom do Splita, tam se vkrcajte na ladjo proti Avianu, od tam imate vsake pol ure letalo v Beograd!«

- Črni humor, je rekel Drago, Jure pa se je samo namuznil, si obrisal ustnice in naročil točeni zlatorog.

- Daleč od ponorelega sveta.

- To je tukaj, je dodal Drago, in spil svoj merlot.

Pogledal me je in se opravičil: Črno pijem, ker sem otožen.

- So ljudje, ki pijejo črno vino do konca življenja. Kot zdravilo, da pozabijo.

- Kar naprej razmišljam o teh štirih tipih ljudi. Kaj so bili štirje jezdec Apokalipse? Nesrečnež, intelektualce, baraba in tepec.

- Apokalipsa zdaj ... Tudi to smo že videli ...

- In peti jezdec Apokalipse je strah! Branko ŠOMEN

LUDVIKA TÓTHA IZ BANUTE

Pisal sem

Kavčiču, Krajgerju, Šetincu, Omanu ...

Ura je že krepko čez polnoč, ko skuša iztočiti zadnje kapljice posebne lendavskogoriške črnine, ki po njegovih beseda zelo prefinjeno izvablja še tiste skrivnosti, ki jih nerad izdajaš.

»Ne vem, morda si zadnje čase prevečkrat natočim črnine, ker bi rad vsakemu pokazal svojo korespondenco, ki ima začetke v sedemdesetih letih,« pravi Ludvik Toth iz Banute, ki je zaradi svojega večnega nemira in težnje po čim večji kmetiji marsikomu trn v peti. Pripoveduje, kako sta z bratom končala nižjo gimnazijo in potem bi moral v višje šole, a meni, da ni bil preveč odprte glave za učene stvari. Drugi so po desetkratnem branju že znali vse pesmi na pamet, on pa se je ves dan z minimalnim uspehom gulil iz knjige. Takrat se je odločil, da bo kmet, a ne kakršen koli, farmar bo, s toliko zemlje, da ves dan ne bo mogel obhoditi svojega posestva. In od tistega časa je za naše razmere bogat kmet, ki še pri sedemdesetih letih sanja o svojem ranču, in prav je letos najel velike površine, da bo sadil buče. Pravi, da žena in hčerka negotujeta, saj je s cvetličarstvom tudi ogromno dela, a kaj, ko so sanje vedno bolj vabljive.

»Sanjate o ranču, po drugi strani pa večno tarnate o brezizhodnem, katastrofalnem položaju kmeta, ki so ga v prejšnjem režimu zatrli, in tudi zdaj ni vse tako, kot ste zamislili v časih, ko ste Ivana Omana nagovarjali, da bi po madžarskem vzorcu ustanovili stranko malih kmetov.

»Malo hudo mi je priznati, da vse ne teče kot bi želeli.«

»Pa ste to napisali v pismu, kot ste prej velikokrat storili, ko ste svoje probleme, tožbe namenjali Šetincu, Krajgerju, Janku in Jožetu Smoletu, Ribičiču in drugim ...« pokažem na zajeten šop pisem, naslovljenih na nekdanje najvišje republiške veljake. Potegnem orumeneli list iz kupa in začnem brati: »Dragi tov. Stane K., predsednik! Ko ste bili pri meni na obisku, sem opazil, da Vas zanima stanje v kmetijstvu in glede reševanja teh problemov ste zainteresirani. Prepričan sem, da ste za preobrazbo našega kmetijstva, si prizadevate, da bi bil kmet vedno bolj zadovoljen in ga skušate izvleči iz

Drugi so pisali ljubezenska pisma, Ludvik Toth pa politične traktate, ki jih je pošiljal političnim veljakom, ki bi po njegovem lahko zagotovili boljšo politiko. Še danes je prepričan, da politiki ne dobijo prave slike o stanju na terenu. Njegova korespondenca obsega kar zajeten šop pisem.

Ljutomeru sem zahteval, da me sprejme, in ko sem mu pojasnil svoj problem, sem mu predlagal, da vse zapišem in mu pošljem. Moje pismo je obsegalo osem strani in kmalu sem po sodni poti dobil svoj denar ...« išče v zajetnem kupu referat, ki se ga ne bi sramoval niti predsednik kakšne boljše zadruga.

»Sedaj se prav tako dogajajo krivice, ali pišete tudi novodobnim veljakom in politikom?«

»Bolj malo, vseeno bom enkrat na Janšo naslovil daljše pismo, ker mislim, da bo na naslednjih volitvah zmagal. A kaj, ko bo takrat že vse izgubljeno. Zdrava kmečka pamet mi pravi, da v tej državi ne gospodarimo prav,« postaja previden pri izjavah, še posebno, ko ga vprašam, zakaj je šel na barikade za žito, za mleko in tudi sam je ustanavljal takratno kmečko zvezo, kmalu predsedal na ladjo zelenih, ki pa se je neslavno potopila ob asistenci nekaterih, zato ker so po njegovem mnenju strankni denar porabili za nakup mlina, namesto da bi narovarstveni strokovnjaki v obliki krožkov in shodov privedli ljudi, dvigovali ekološko in socialno zavest ljudi na vasi. Zelenim je obrnil hrbet, trenutno je še neodločen, a je na strani opozicije.

»Z Ivanom Omanom ste hoteli v nekatere skupne akcije.«

»Njega poznam še iz časov, ko sem hodil Ljubljano na seje takratne Socialistične zveze.« Nekaj brska po kupu in bere: »Spoštovani g. Toth! Lep pozdrav! Prejel sem Vaše pismo in moram reči, da z velikim veseljem in zadovoljstvom berem, da imam v Prekmurju kolega, ki ravno tako misli kot jaz. Seveda je veliko vprašanje, kaj lahko napravimo. Jaz sem pred nedavnim napisal precej oster članek v Gorenjski glas, ki je bil v celoti objavljen. Res bi bilo prav, da se nekako domenimo. Prišel bom v Radgono z našo zadrugo (sem predsednik združnega sveta). Ko bom vedel datum in uro, bom sporočil, najbrž kar po telefonu. Do takrat na svidenje in lep pozdrav, Ivan Oman, Zminec 12, 64220 Škofja Loka...«

»Kaj je bilo zapisano v vašem pismu?«

»To je bilo 1987. leta in jaz sem že takrat razmišljal o neki trdnejši, od Socialistične zveze ločeni, neodvisni kmečki zvezi, nekakšni stranki drobnih posestnikov. Ko sem slišal, da nekaj podobnega ustanavljajo na Madžarskem, sem se udeležil ustanovnega kongresa Neodvisnih malih posestnikov in marsikatera njihova ideja se mi je zdela sprejemljiva tudi za naše razmere.«

»In če primerjate današnje čase in tisto obdobje, ko ste pisali Kavčiču, Šetincu in še kakšnemu drugemu politiku stare garde, kaj menite, kdaj je bilo lepše in boljše?« ga vprašam tja v en dan, saj vem, da ne bo odgovora.

»Najlepše mi je bilo takrat, ko sem kot fantič z dedom luščil

koruzo na podstrešju in je nedaleč od naju kraljeval čeber s prekajenim mesom. Ko je stari oče v temnejšem, zakotnem delu iskal storže, sem ugriznil v lastno meso in spet poslušal njegove nauke, da naj se pazim, kakšno »deklineo« si bom izbral, pa da ne bi kateri napravil otroka, ker takrat bi se moral pod prisilo ženiti. To so bili lepi časi, bili smo enako revni ...« pravi in hudomušno pogleda svojo ženo, ki ga skozi smeh okara in pravi, da bi rajši užival svojo pokojnino, ne pa da mu še pri sedemdesetih hodi po glavi politika ...

»Vedi, da so ti papirji, ki jih hočeš zažgati, zgodovinski dokazi nekega obdobja in v njih je zapisan tudi moj kmečki boj,« pravi in me proseče pogleda, kot da hoče potrditev za svoje besede.

V RDEČO

Zakaj za vruga pa je treba nadaljevati šolanje v avstrijski gimnaziji, sem se spraševala, kadar smo se po naključju pogovarjali o tem, da se kar nekaj prekmurških in pomurskih osnovnošolcev odloči in se napoti v rdečo / da ne bo pomote, taka je samo barva fasade/ gimnazijo čez radgonski most nad reko Muro in se ne prevaža, prestopa in čaka na prenapolnjene avtobuse, ki jih popeljejo tja do »naših« gimnazij v Murški Soboti ali v Radgoni. Potem sem se srečala in zaklepetala, pošteno zaklepetala, z vsemi tremi našimi gimnazijci, ki se s to stran mostu vsako jutro napotijo v gimnazijo na ono stran - v tujo deželo Avstrijo. In ko sem se vračala od Mira in Branimirja Nikoliča ter Marka Kosa sem se spet spraševala - le zakaj za vruga so samo trije?!

Ja, čudno, kako znamo soditi, ko pravzaprav ničesar ne vemo in kako presenečeni smo, ko nam povedo le nekaj malega, pa moramo na hitro spremeniti mnenje.

Če mislite, da so snobje ali važiči ali kaj posebnega, če mislite, da hodijo tja čez zaradi staršev, se presneto motite! Prijazni, vedri, polni smeha in dobre volje so moji sogovorniki, pa Mirova in Branimirjeva mama, ki je bila z nami /in nam sproti pekla imenitne rogljiče/ in Mirovo dekle Nataša, ki je tudi ves čas pogovora intenzivno sodelovala.

Najbolj zgovoren je bil zagotovo Miro. Ne samo zato, ker je najstarejši, ampak najbrž zato, ker preprosto tak je, mogoče malce tudi zato, ker ga je ves čas pogovora Nataša držala za roko, pa se je počutil bolj možato. Bil je imeniten sogovornik in od njega sem izvedela vse!

»Za gimnazijo, mi je svetoval oče. Nič me ni silil, samo razložil mi je nekatere prednosti in pomanjkljivosti in jaz sem se navdušil. Vpisal sem se na gimnazijo in še dodatno

Mama: razlika med našo šolo in avstrijsko je tudi ta, da moram dnevno pripraviti za vsakega po šest sendvičev in dva litra čaja, da odneseta to seboj, saj malic in kosil tam ne poznajo!

na elektrotehnično šolo. To je tam mogoče in še zelo zainteresirani so, da se čimveč dijakov tako odloči. Končal sem gimnazijo, zdaj obiskujem šolo peto leto, to je pravzaprav samo strokovni del, saj si bom v tem letu pridobil poklic tehnik elektronike. Lahko se bom vpisal na katerokoli fakulteto, a o tem še ne razmišljam, saj moram narediti najprej zaključne izpite, ki so zelo težki, potem pa bomo videli!«

Ko so mi fantje pripovedovali, kako in kaj je s šolanjem v Avstriji, je vse zvenelo prav preprosto. Pa saj tako tudi je, mi je zagotovil Marko Kos, ki končuje tretji letnik gimnazije:

»Meni je bilo malo lažje, ker je bila na tej šoli pred menoj že sestra Lidija. Zase sem vedel, da bom prvi letnik zagotovo ponavljal, saj sem nemško znal bolj slabo, kolikor se pač naučim v osnovni šoli, o angleščini pa nisem imel pojma. Tam pa dajo največji poudarek prav na jezike. Odločil sem se, da se hočem naučiti nemško in angleško in zato sem se sploh podal sem. Zadal sem si svoj cilj. Na sprejemnih izpitih po njihovih merilih seveda ne bi dosegel dovolj točk, da bi me sprejeli, ampak za tujce imajo malce drugačne kriterije.«

Menda si želijo biti čimbolj mednarodna šola, to pa pomeni v vsakem razredu vsaj dva učenca iz tujine /tukaj smo jim tudi mi kot tujci še kako po godu.../ in tako so se dogovorili z ravnateljem ali direktorjem, kakor se pač tistemu gospodu, ki je glavni, tam reče. Starši so pristali, da tvegajo, fantje so obljubili, da se bodo potrudili in potem je šlo, kakor je pač šlo.

»Šlo je tako, kot smo vedeli, da bo šlo!« se je zasmel Marko. »Saj drugače ni moglo iti! Jaz sem prvi letnik ponavljal, Branimir tudi, samo Miru je šlo v redu. Ne vem sicer, kako bi to komentirali tisti, ki sem jim je zdelo čudno, da smo se vpisali v avstrijsko gimnazijo, ampak jaz pravim: saj tudi pri nas ponavljajo v gimnaziji, pa nikomur niti na

СТАНЕ КАВЧИЧ У ПОСЕТИ СЛОВЕНАЧКОМ ЗЕМЉОРАДНИКУ

Сељаку Тоту потребно је више земље

Где је »друга половина шницле?« — Ако хоћу да останем сељак, морам да инвестирам

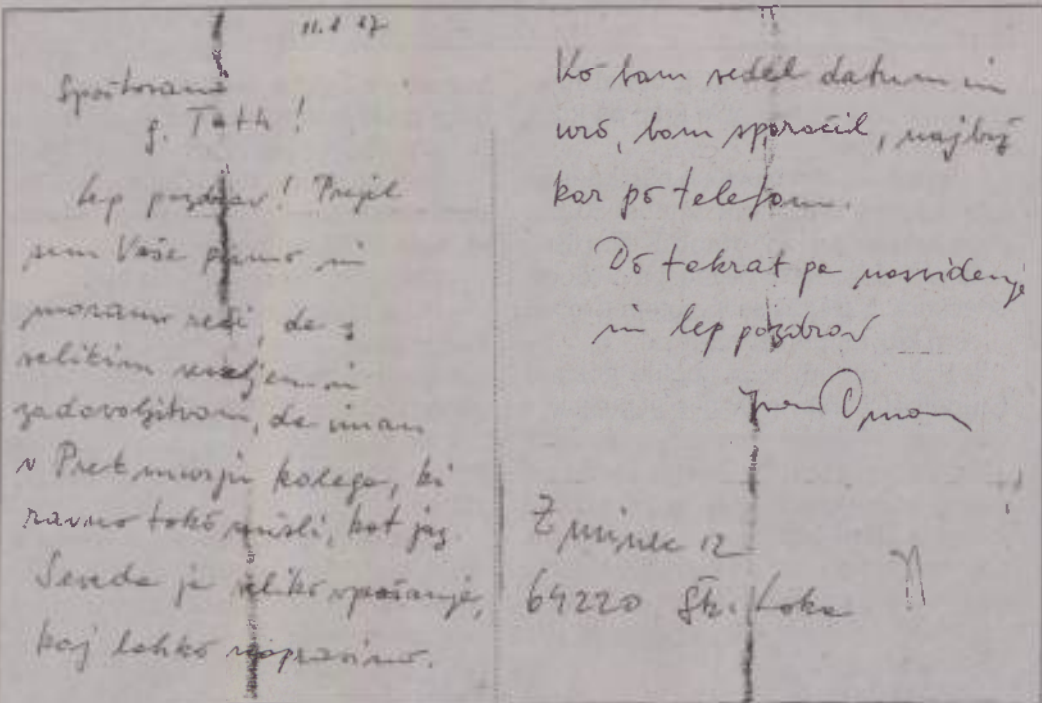
Љубљана, 4. јула (Танјуг) Средан Тот, из села Банута код Ленаве, редик је специјализован за пољопривредника. Он о земљи разликује сасвим другачије од класичног сељака. Аграрни максимизатор, сличне ствари га не интересују, него му је свеједно чиму земљу даје, своју или изnajмљену. Земља је само средство за производњу.

ног дохотка». Дакле, просек дохотка у Словенији, само што то код сељака без пензионског осигурања и децјег додатка, с илузијом адраствених осигурања. — И уз стални промишљени ризик, приметно је да се земљопоседници у Словенији не брину о тежјачар у Мурској Собоци. — Је боље, њему или вама, сељаку? — упитао је Кавчић.

Pred 27 leti je za srbski dnevnik »Politika« govoril o absurdnosti zemljiškega maksimuma.

zaostalosti. Z Vami sem enakega mišljenja. Živim med kmeti, opazujem njihovo delo, način gospodarjenja, njihovo mišljenje in poglede na stvari, zato bi Vam skušal v teh zadevah pomagati. To pomoč Vam ponujam zato, ker ko greste na teren, Vam »servirajo«, kažejo tisto, kar je najlepše in najboljšo, večkrat Vam dajejo netočne podatke z nekim že vnaprej izmišljenim ciljem. Torej večkrat ste v situaciji, ko Vam lažejo ali ne upajo povedati resnice ...»

»To je pismo za Staneta Kavčiča. Njega so pred 27 leti pripeljali k nam na ogled naše kmetije, a kaj, ko so ga hitro odstavili. Nekje sem prebral, da je prehitel svoj čas. Mislim, da bi on lahko veliko storil za Slovenijo. Na splošno, ti politiki niso bili tako slabi in imeli so razumevanje za malega človeka, a kaj, ko se je kmetijska politika delala v občinskih pisarnah in v partijskih celicah. V času Franca Šetinca so me hoteli ogoljufati za premijo pri pitani živini. Ob njegovem obisku v

Odgovor na pismo iz leta 1987, v katerem je Ivanu Omanu predlagal ustanovitev Zveze malih posestnikov. Je Toth, podobno kot Stane Kavčič, prehitel svoj čas?

GIMNAZIJO NA DRUGI STRANI MOSTA

misel ne pride, da bi imel kakšne pripombe! Zase vem, da sem se v tistem letu naučil nemščine in angleščine, pa poleg še latinščine toliko, kot se je ne bi tu nikoli! In s tem sem svoj zadani cilj vedno bolj uresničeval.

Je pa res, da fantom ves čas stojijo ob strani starši in jim pomagajo. Ali kakor pravi Marko: »Saj so vedeli, da nam ni lahko, kaj bi nam še oni težili!«

Pouk je vsak dan, tudi v soboto, avtobusne zveze so dobre, na tej strani mostu prekmurški vozniki tudi štoparjem radi ustavljajo, tako da problemov s prevozi ni bilo, učbenike dobijo brezplačno /zadnje leto plačajo kakšno desetino cene, kajti tudi v sosednji Avstriji imajo »varčevalne ukrepe/, šolanje je zastoj, gimnazija je mednarodno priznana. Res pa je treba več in temeljiteje delati, če že zaradi drugega ne, predvsem zato, ker vse poslušas, se učiš in pogovarjaš v tujem jeziku.

Zdaj se je začel moj »zakaj za vruga v avstrijsko gimnazijo« - že spreminjati. In fantje so se mi zdeli vse večji frajerji in vedno bolj sem jih občudovala in lahko vam stoodstotno zagotovim, da res niso prav nikakršni frajerji ali snobi. Res ne! So pa malce bolj resni sogovorniki. Pa seveda še vedno polni mladostne razigranosti, razmetava jih kot vse 17- in 19-letnike. Kot pravi najmlajši Branimir, ki mu lahko samo starejši brat Miro reče Brani: »Mentaliteta mojih avstrijskih sošolcev je bolj čudna! Mi je pa že naša balkanska bolj všeč. Če mi je bilo zakaj žal, je bilo to zaradi prijateljev, ki so ostali tu in le ti so res pravi prijatelji. Tam pa se s sošolcem na primer srečaš v mestu, rečemo kakšno besedo, gremo morda celo na pivo, si plačamo vsak svoj kozarec in se poslovimo. Taka prijateljstva!«

Prava prijateljstva ostajajo torej na tej strani mostu, življenje pa jim v glavnem teče na oni strani, saj so skoraj vse dneve v šoli. Prepričani so, da so avstrijske gimnazije veliko bolj težke in zahtevne pri poučevanju jezikov in matematike, saj pri teh štirih predmetih profesorji največ zahtevajo in so najmanj popustljivi. Drugi predmeti pa! Oh, mala malica, vsaj za šolarje, ki pridejo v to gimnazijo s te strani reke Mure.

»O fiziki, kemiji, zgodovini nimajo pojma in jaz seveda z njimi vred ne,« mi zavzeto razlaga Miro. »Vsaj moje izkušnje in moje mnenje je tako!«

Marko in Branimir se strinjata: »Ampak zato so pa toliko bolj pobesneli pri nemščini, angleščini, latinščini in matematiki!«

Ob vpisu se lahko odločiš za več smeri, Marko se je za glasbeno, Branimir za računalniško. Marko bo hodil v šolo čez most štiri leta, Branimir pet. Tisto zadnje leto je namreč dodatno strokovno izpopolnjevanje, Branimir bo postal računalniški tehnik in hkrati gimnazijski maturant, Marko bo dobil le potrdilo o končani štiriletni gimnaziji.

Miro bo šel študirat, skoraj gotovo, čeprav mi takole malce potoži, da ima včasih šole in učenja kar malce čez glavo, saj pravzaprav sploh ne pozna več prostega časa. Pa še deklina /tako ji sam ljubkovalno pravi/ Nataša je medtem že končala gimnazijo v Ljutomeru, je študentka in lahko bi bila več skupaj. A kaj hočeš, bo pač treba končati, kar si začel: »Ja, pa tudi škoda bi se mi zdelo, če bi se pet let takole mučil, pa potem ne bi to unovčil še s študijem na fakulteti. In najbrž bom odšel na študij

Miro: fino, da je Nataša doma iz G. Radgone, tako da mi je pot do šole krajša, saj velikokrat prenočim pri njej.

Gornji Radgoni in povedala je, da se je sama večkrat spraševala, zakaj se nihče med njimi, nihče iz njihove šole, ni odločil za enostavno in preprosto pot do gimnazije, ki je oddaljena samo pet minut, ampak so vselej vsi odhajali le v Ljutomer ali Mursko Soboto.

»Nihče nam nikoli o tem ni ničesar povedal, o tem se sploh ni govorilo. Meni se zdi prav fino obiskovati gimnazijo v Avstriji, ampak zase moram priznati, da ne bi imela poguma in bi se za to težko odločila.«

Najbrž je res potreben pogum, pa tudi zaupanje vase. Za take ali drugačne izzive je tako ali tako treba vedno malce tvegati in moji sogovorniki, čeprav mladi in polni mladostnih trditev in nam odraslim malce nenavadnih razmišljanj, pa so vseeno vsi enakega mnenja, ko jih povprašam, kaj bi svetovali staršem ali osnovnošolcem, ki bi jih prosili za svet ali naj se vpišejo v gimnazijo na oni strani mostu ali naj vztrajajo na tej strani.

Miro: »Če nam že vsi pripovedujejo o tej Evropski uniji, potem se mi zdi prav, da bi se tudi šole bolj povezovale, prepletale, saj bomo konec koncev kmalu vsi na istem. In takrat mislim, da bomo imeli morda malce več prednosti tisti, ki bomo znali več jezikov. Sicer je pa tveganje majhno. Če ne gre, se lahko preprišeš v slovensko gimnazijo, po končani šoli v avstrijski Radgoni pa lahko študiraš, kjer hočeš; pri nas ali kje v tujini.«

Nikoli niso obupali, čeprav priznajo, da jih je marsikdaj malce zvižalo. A bili so trmasti in taki bodo ostali. Sicer pa so to edini trije »tujci« na gimnaziji v avstrijski Radgoni. V eni generaciji doslej jih je bilo največ šest. Upajo, da jih bo v prihodnje več. Če kdo želi, da jim kaj več povedo, kako je tam na oni strani, bodo to radi storili in mu svetovali. Pri tem nič ne olepšujejo stvari in se nič ne hvalijo, sploh pa se za nič nimajo, kot so jim to hoteli kdaj pa kdaj naprtiti »prijazni« sošolci ali njihovi starši.

Marko: »Kaj bi bili kaj posebnega! Za kaj bi bili snobi! Učim se isto kot moji prejšnji sošolci tu, šola ni nič dražja, učenja je veliko in nekje se pač moraš šolati. Vsakemu, ki ima rad jezike, bi svetoval in priporočal, da se odloči tako, kot sem jaz. Je pa nekaj res: jeziki ti morajo ležati, vse drugo pa se da. Čez ta štiri leta se bomo že nekako prerinili, tako mi iz one strani mostu, kot moji sošolci na tej strani. Vsi

Poziv k amnestiji iz leta 1961 se je ohranil vse do danes v več kot 150 državah in gibanje za zaščito in promocijo človekovih pravic je zavelo tudi na prekmurska tla. Iniciativna skupina Amnesty International (v nadaljevanju AI) je pripravila predstavitveno predavanje z namenom, da se tudi v Murški Soboti ustanovi skupina AI, saj obstajajo skupine že v večini slovenskih pokrajin.

Pregovor, da je bolje prižgati svečo kot preklinjati temo, je bil nekakšen vodilni slogan, ki nas je motiviral pri pripravi predstavitve, še posebno v sedanjem vojnem razpoloženju v bližnjih državah.

Tudi Vlado Kreslin član Amnesty International!

Amnesty International – zarota upanja tudi v Murški Soboti

Tako se je 10. aprila v predavalnici Zavoda za zdravstveno varstvo v Murški Soboti zvrstilo predavanje z diapozitivi in videom, obiskovalce pa sta v svojem govoru pozdravila tudi vršilec dolžnosti predsednika slovenske sekcije AI Gorazd Tivadar in generalna sekretarka Nataša Posel. Združili smo prijetno s koristnim in priložnost izkoristili tudi za podpisovanje peticije, katere namen je, da bi ZDA sprejele Konvencijo o otrokovih pravicah in da bi ukinile smrtno kazen za mladoletne prestopnike. Druga peticija pa je bila proti policijskemu nasilju prav tako v ZDA.

Zbrano je bilo žalostno majhno število podpisov in ob tem se postavlja vprašanje, ali smo Prekmurci edini brez občutka solidarnosti in altruizma ali pa se zaradi velike zaposlenosti takih prireditev ne moremo udeleževati. Slednje glede na to, da se je gibanju Amnesty International pridružil naš najuspešnejši prekmurški glasbenik Vlado Kreslin, potem ne bo držalo. Kajti preden ti uspe z njim v miru govoriti, ga zmotiš med snemanjem ali gledanjem njegovega koncerta, pa še takrat z dojenčkom v roki in obiski v hiši. Tako mi je povedal, da je za Amnesty International prvič slišal že pred leti, da pa se je včlanil leta 1990 na njihovem dobrodelnem koncertu v Ljubljanskih Križankah. Takrat je bil tudi prvi javni nastop Beltinske bande. Ob tem je pripomnil: »Vsako dejanje oziroma organizacija, ki pripomore, da se brani potlačene, zastopane in izkoriščane, je vredna hvale in verjetno zaradi tega tudi vsak pristopi.«

Kot simpatizerju malih ljudi oziroma Romov se mu zdi, da so le-ti večkrat žrtve kršenja človekovih pravic, kot zgled pa je navedel, da jih mečejo iz njihove kupljene hiše. Tudi sama sodišča so po njegovem mnenju slabo organizirana, saj so čakalne dobe reševanja kršitev predolge. Kot se za člana AI pričakuje, je tudi Vlado proti smrtni kazni.

Če je pritisk javnosti pred stoletjem prinesel enakopravnost sužnjeve, mora zdaj človek vztrajati še pri tej isti svobodini, ki si jo je izbojeval za svoje telo, tudi za svojega duha – s Prekmurci ali brez njih.

Člani prekmurskega gibanja AI med predavanjem o učinkovitosti pisanja apelov.

Branimir: Lepo mi se je zdelo, ko mi je profesorica po prvem testu iz latinščine, ki je bil seveda katastrofalen, na koncu po slovensko napisala: Drugič bo boljše.

v Gradcu. Kaj pa vem. Pa tudi najbližje je.»
»Niti slučajno!« se zasmije Marko. »Študij ja, ampak ne v Avstriji! Jaz sem šel tja samo zato, ker sem se odločil, da se naučim tujih jezikov. To obljubo sam sebi bom izpolnil, študiral bom pa doma ali v Zagrebu, kjer ima babica hišo in bi lahko pri njej stanoval zastoj. Tako starši ne bi plačevali toliko za moj študij. Zdaj študira v Gradcu že sestra Lidija in to bi bil res finančni šok, kaj se vam ne zdi?«

Z mamo Ivano razmišljamo, zakaj se pravzaprav več mladih ne odloča za študij v avstrijski Radgoni. Prepričana je, da zato, ker je šola pretežka. Nataša je obiskovala osnovno šolo v

Marko: pri nas nekako »preguraš« skozi vsa štiri leta, matura ali zaključni izpit pa je šok. V Avstriji je drugače: vsako leto sproti je šok, ko končaš četrti letnik, z vpisi na fakultete ni problema.

imamo približno enake probleme in vsi imamo sem pa tja vsega poln kufer. Ampak meni ni žal, da sem se odločil, kot sem se. To je zagotovo posebna šola življenja, ki mi bo še in še koristila!«

Če mislite, da je to reklama za avstrijsko gimnazijo, ste zapis mojega klepeta s tremi prijaznimi fanti razumeli narobe. Je pa vsekakor res, da mi je vedno manj jasno, zakaj so tam samo trije in zakaj naj bi bili nekaj tako posebnega, da bi bilo to branje o njih zanimivo tudi za vas.

Tanja Pirš

Pri nas v Murski Soboti je bilo še precej mrzlo, ko se je Ivanka Ajlec s prijateljico Sabino z Dunaja napotila na potovanje v tople kraje - na Tajsko. Ker je turistična delavka, že deset let je zaposlena v Zdravilišču v Moravskih Toplicah, jo je na poti zanimalo tudi, kako je urejen turizem v tej azijski deželi. Bila je navdušena, predvsem nad prijaznostjo ljudi in njihovo prip-

ravljenost tujcu vedno pri-skočiti na pomoč in po-magati. O vseh številnih zgodovinskih znamenitostih in lepotah pa je zapisa-la v temle kratkem potopisu. Hoteli so bili na vsej poti imenitni in zelo moderni, a sta bili Ivanka in Sabina vseeno najbolj navdušeni, ko sta neko noč prespali v prav posebnem hotelu, ki ga je sestavljalo nekaj na vodi pozibava-jočih kolib, seveda skrbno prirejenih za turiste. Na sliki vidimo, kako imenitno sta se zabavali na »majhni terasi« nad vodo...

Prizor iz tovarne za tkanje svile. Tako kot delavka na sliki, tudi vse drugo delajo ročno. Tajska svila je namreč zelo znana in cenjena po vsem svetu in eden glavnih izvoznih izdelkov te dežele, ki se po proizvodnji svile uvršča na drugo mesto na svetu.

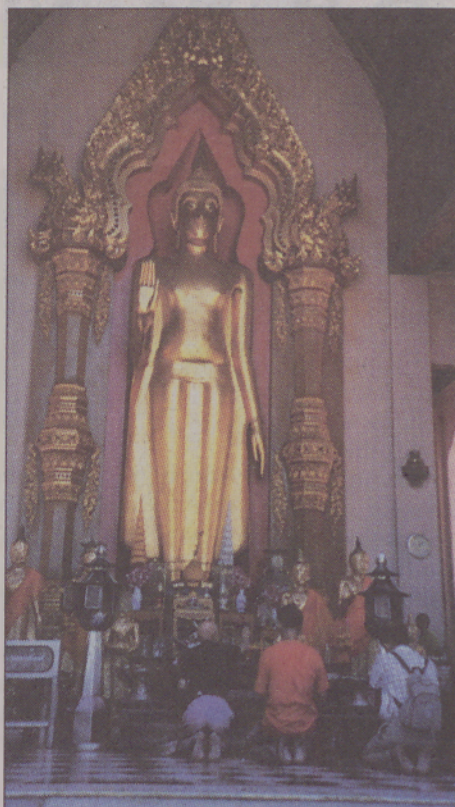

Plavajoče tržnice so posebnost in znamenitost, ki si jo vsak turist, ki obišče Tajsko, z veseljem ogleda. Vse je tako pisano in živahno, da se lahko med stojnicami in čolnički potikaš tudi ves dan. Žal pa je tovrstnih tržnic vedno manj, tale na fotografiji se imenuje Damnoen Saduak in je ena redkih, še vedno delujočih.

What Phra Keo - kraljevski tempelj, je najbolj znamenit tempelj na Tajskem. Stoji v Kraljevi palači v Bankoku in je resničen prikaz moči in pomembnosti nekdanjih kraljev in mogotcev. Vse vhode strážijo mogočni stražarji, ki so v svoji velikosti in strogosti prav zastrašujoči.

TEMPLJI, MENIHI IN

Buda je nekakšen zaščitni znak Tajske, v vseh templjih ga lahko občudujete in slavite in eden je lepši in mogočnejši od drugega...

Ženska iz gorskega plemena Karen, ki je znano po posebno umetnem tkanju svile, se je podala prodajat nekaj svojih izdelkov. Otroka je seveda morala vzeti s seboj.

Wat Arun - Tempelj jutranjega sveta, je eden najbolj znamenitih, ki krasi obrežje reke Menam Chao Phraya, ki teče skozi Bangkok. Ta čas ga obnavljajo. Bo sploh lahko še lepši, še bolj mogočen? Dvomim, kajli že zdaj naredi na občivalca nenavaden vtis.

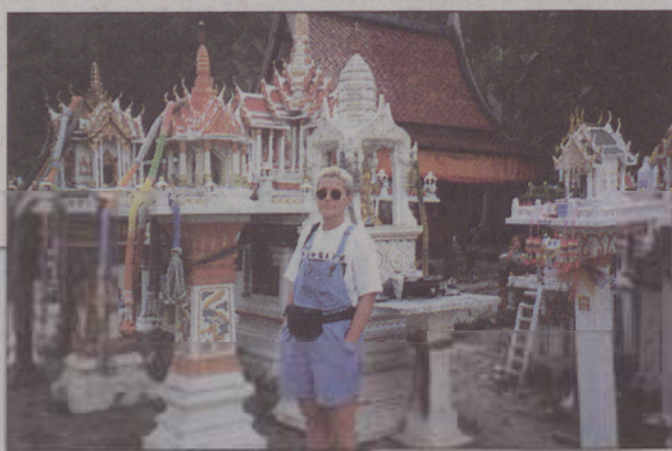

Ljudje gorskega plemena Meo živijo zelo primitivno in skromno. V glavnem pridelujejo zelenjavo in gojijo rože in s tem se tudi preživljajo.

Še ruševine templjev so skoraj praviloma mogočne in vredne ogleda! A kaj, ko jih je na Tajskem toliko, da na koncu, ko pregleduješ fotografije, včasih sploh ne veš, kateri tempelj si slikal!

Hišice duhov odganjajo Tajcem vse hudobne in zle sile, zato ni čudno, da zanje tako zelo skrbijo in jih redno kitijo. Spominski posnetek med temi različnimi miniaturnimi bo ostal eden od številnih prijetnih spominov na deželo Tajsko.

Sloni na sliki so učenci prave »slonje šole«. Bili smo presenečeni, ko smo zvedeli, da imajo za te živali v goratih predelih Tajske pravo šolo. Domačini jih urijo za pomoč pri njihovem vsakdanjem delu. Slon je na Tajskem namreč izrazito delovna žival. Da pa lahko stroške te šole vsaj delno pokrijejo, nekatere slone uporabljajo tudi v turistične namene. Saj je izlet na visokem slonovem hrbtu za vsakogar zagotovo nepopisno doživetje!

NEBOTIČNIKI

S prijateljico Sabino z Dunaja sva se že pred leti odločili, da bova varčevali in hranili denar za potovanja. Ko se ga bo »nabrlo dovolj«, se bova odpravili na pot. Najinega načrta sva se dosledno držali in tako sva lani potovali na Šri Lanko. Bilo je enkratno, neponovljivo, zame nekaj povsem novega, še nedoživetega. In čeprav delam v turizmu, sem tudi na tem področju odkrila, spoznala in se naučila marsičesa novega.

Predvsem pa sem se zaljubila v Azijo! Tako mistična, nenavadna, za nas čisto drugačna je in to imam rada. Tokratna odločitev torej ni bila preveč težka.

Vsi so toliko hvalili Tajsko in pripovedovali o tej deželi in njenih ljudeh tako prijetne pripovedi, da sva se s Sabino kar hitro odločili: Tajska! Da pa bova 14 dni, kolikor si pač lahko »odtrgava« od najinega letnega dopusta - saj nekaj pa mora še vseeno ostati tudi za naše morje - kar najbolje izkoristili, bova ob koncu potovanja še za nekaj dni »skočili« v bližnji Hong Kong.

S Sabino sva že lansko leto potovali z avstrijsko agencijo, ker je bilo to najbolj preprosto. Moja prijateljica namreč obvlada samo nemško in tako sva potovali pač z avstrijskimi vodiči. K sreči znam nemški jezik tudi jaz, tako da jezikovnih težav nisva imeli. Res pa je, da sem se na potovanju z domačini lahko pogovarjala le angleško. Saj ne da bi jaz, ali oni, ne vem kako dobro obvladali ta jezik, a če so ljudje prijazni, če bi radi pomagali drug drugemu, jezikovnih ovir pač ne more biti. Če ne drugače, gre z rokami in če je treba tudi z nogami!

Ker smo ljudje verjetno pač malce nagnjeni k temu, da se najraje odločamo za tisto, kar nam je že poznano, sva se s Sabino tudi tokrat torej odločili za avstrijsko agencijo.

Morda bi ob tem vseeno povedala še eno zanimivost, ki je pri naših turističnih agencijah, ko sem se zanimala za potovanje na Tajsko, nisem zasledila. V dunajski agenciji se namreč sam odločis, na kakšno potovanje želiš. Preštudirali sva vse turistične vodiče o tej deželi, ki so bili na razpolago, in sva si sami sestavili načrt potovanja. Potem ta načrt preprosto predložili agenciji in oni se ravnajo po tvojih željah in ne obratno. Tako ti ni treba hoditi po krajih in delih dežele, ki te ne zanimajo. Morda je s tem res malce več dela, kajti o deželi in vseh njenih značilnostih in zanimivostih se moraš najprej pozanimati sam, a mislim, da je potem lahko potovanje veliko bolj zanimivo za vsakega posameznika, saj se vendar odpravlja v tiste konce sveta, ki si jih je sam zaželel videti.

Tako sva se odločili, da bova nekaj dni ostali v Bangkoku, potem pa potovali proti severu dežele in od tam leteli v Hong Kong. Morju sva se načrtno odrekli. Čeprav si lahko predstavljava, kako lepo in romantično je, sva si ga nekako »prihranili« za prihodnjic. Kajti res je, kar pravijo vsi, ki so na Tajskem že bili - v to deželo nasmeška bi se še in še vračal.

Kratka šola zemljepisa za carinika

Z Dunaja smo prileteli v Bangkok in moje presenečenje je bilo veliko. Prišli smo v zelo moderno mesto, povsod je bila neznanska gneča, že na letališču pa smo doživeli prelep sprejem. Pričakala so nas dekleta v sarijih, prijazno nasmejana in nam izrekla dobrodošlico. Vse to je malce skazilo opravljanje carinskih obveznosti, saj je policist od mene zahteval vizum. Za Slovenijo namreč ni nikoli slišal. To je bil prvi šok, a smo nesporazum kmalu zgladili.

Uradno ime Kraljevine Tajske je Prathet Thai, kar pomeni dežela svobodnih. Morda se je kdo še spominja pod imenom Siam, čeprav se je preimenovala že leta 1939, sicer pa se zgodovina Tajske začne še v 4. stoletju pred našim štetjem in je bila veskozi zelo bogata. Prva prestolnica še danes neodvisnega kraljestva je bil Sukhotai

in mogočne razvaline tega davnega mesta še danes vzbujajo spoštovanje. Kaj več o zgodovini Tajske vas najbrž ne zanima, pa saj to lahko preberete tudi v vsakem učbeniku.

Sicer pa se ti to v tistem trenutku, ko izstopiš iz letala v Bangkoku - glavnem mestu Tajske - sploh ne zdi več pomembno. Zdaj smo torej tu, v mestu angelov, ali v božanskem mestu, kot domačini imenujejo glavno mesto svoje dežele.

S Sabino sva se odločili, da štiri dni ostaneva sami, brez uradnega vodiča v Bangkoku in si ga tudi sami ogledava. Ker sva si že doma naredili natančen načrt, ni bilo nobenih težav. V agenciji so nama samo rezervirali hotel, ki je stal malce zunaj središča mesta, zato sva se na ogleda vozili z avtobusom ali s čolnom.

Najbolj me je prevzelo, ko sem vsak dan znova ugotavljala, kako zelo prijazni so ljudje, kako se vsi pozdravljajo in to z nasmeškom; človek se takoj počuti prijetno in z lahkoto najde stik z domačini. Moram sicer povedati, da so do tujcev malce zadržani, a vedno pripravljeni pomagati.

Najdaljše ime na svetu

Bangkok je lepo moderno mesto, ki je bilo v zgodovini sicer nekajkrat porušeno in potem na novo zgrajeno, ponaša pa se tudi s tem, da je v Guinnessovi knjigi rekordov zapisano kot mesto z najdaljšim imenom na svetu. Originalno ime Bangkoka namreč vsebuje 27 besed in naj ga napišem samo v prevodu, saj bi se njihovih izrazov v originalu zagotovo naveličali prebirati. Torej v prevod je Bangkok: Mesto angelov, Največje vseh mest, Domovanje smaragdne Buda, Nepremagljiva trdnjava, Nesmrtno, Dragocen dragulj, Nad vse mogočen, Staroverski, Devetkrat z dragulji okrašeno nebeško mesto, Darovan od Indra in na novo zgrajen od Vishnuja.

Sicer pa je Bangkok - tudi vas divjih sliv - verjetno ena najbolj vznemirljivih prestolnic sveta, je mesto nasprotij, kjer se prepletajo visoki nebotičniki in moderni centri ob glavnih prometnih cestah in stare vaške podobe s tajskimi lesenimi zgradbami in kočami iz valovite pločevine, ki stojijo tik ob kanalih, ki jih imenujejo khlongs, in v ozkih uličicah. Bangkok imenujejo tudi vzhodne Benetke, saj leži mesto ob nešteti vodnih kanalih. Tu se tudi sklepajo številni posli, se tke politika, med vse to pa se vedno bolj vpletata cvetoča trgovina z mami in prostitucija. V razkošni kolonialni arhitekturi se bohoti hotel Oriental, za katerega pravijo, da je najboljši na svetu, nedaleč proč pa stojijo kolibe najrevnejših domačinov.

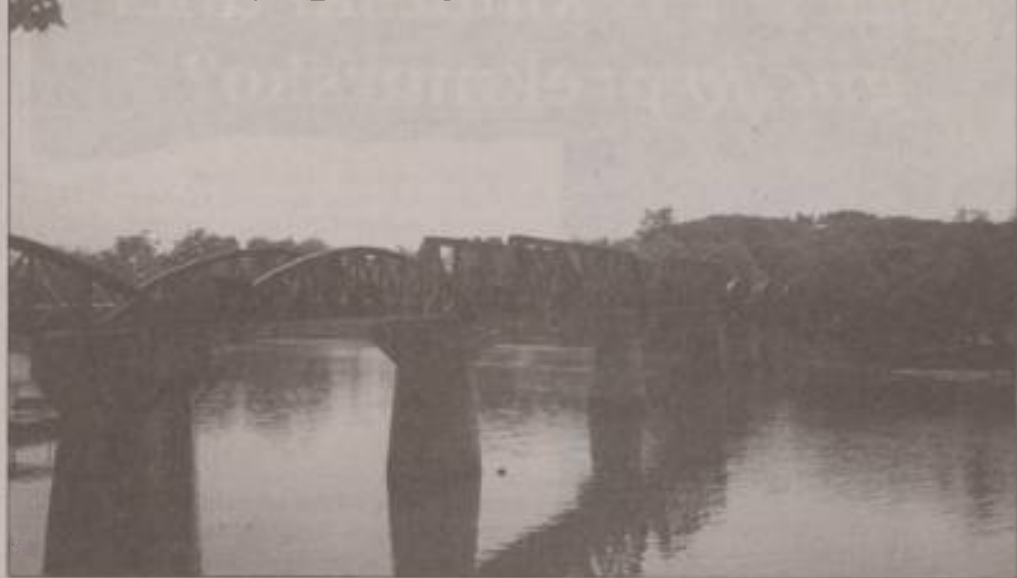
Pravi kaos pa je promet na glavnih ulicah Bangkoka, ki se tudi zaradi tega bori s hudo onesnaženostjo. Celotni miličniki, ki urejajo promet, imajo zaščitne maske in nam turistom se zdi to na začetku spoznavanja te dežele kar malce smešno. Prometni infarkt v mestu je že razmeroma stara stvar, zdaj pa mu grozi, da ga bodo zadušile smeti, kajti zrak je tropsko vroč, vlažen in poleg vsega še onesnažen. Da je gneča nepopisna, govori tudi podatek, da je kar 90% vseh avtomobilov na Tajskem registriranih v glavnem mestu, kjer se poleg njih gnete še osem milijonov prebivalcev.

Pokrita ramena in kolena

Vse življenje Tajcev se dejansko odvija na ulicah, kar je za nas Evropejce nenavadno, a skrajno zanimivo. Le na ulice se je treba podati, pa boš lahko spoznal Tajce in njihovo življenje. Prav tam pa se človeku ponuja tudi zapeljivi izbor podob, vonjav in okusov, ki so za zahodnjake pojem vzhoda.

Prav posebno doživetje je vsekakor vožnja s tuk tukom, ki je ena glavnih znamenitosti Bangkoka. To so nekakšni živo postikani križanci med rikšo in motornim kolesom, ki se zelo spretno prebijajo v prometnem kaosu tega vele mesta. Tako sem se zapeljala do kraljeve

Potovanje po Tajski - deželi nasmeška

O mostu na reki Kwai ni povedati kaj novega, zagotovo pa je ena tistih turističnih atrakcij, ki si jih vsi obiskovalci skoraj praviloma morajo ogledati.

palace, ki je res enkratna in mogočna, saj je bila včasih dom kraljeve družine, zdaj pa služi le še za uradne sprejeme. Kralj danes v deželi nima nobene pravne moči, je pa med ljudstvom zelo priljubljen in spoštovan, za Tajce je njihov kralj Rama IX, bog v človeški podobi. Njegova zasluga je, da dežela in po prejšnjih stoletjih ni utonila v državljanski vojni; še danes pa podpira številne dobrodelne organizacije, obiskuje bolnišnice in šole in je menda vedno pripravljen prisluhniti malemu človeku.

V štirih dneh sva si seveda ogledali tudi kraljevi tempelj, občudovali smaragdne budo, pokukali v Wat Po - šolo tradicionalne tajske masaže, poslivali tempelj Jutranjega svitanja in še številne druge, saj so na vsakem koraku in eden je lepši, bogatejši, veličastnejši od drugega.

A vseeno je ogled najstarejšega templja v Bangkoku, ki ga krasi tudi največji ležeči, ves pozlačen Buda /dolg je 45 metrov in 12 metrov visok/ res nekaj enkratnega! Morda je za nas Evropejce zanimivo tudi to, da ti v tempelj dovolijo če, če si po njihovih predpisih primerno obleden. Če pa pomeni, da moraš imeti pokrita ramena in kolena. Če si prišel na ogled neprimerno obleden, ti obleko posodijo. Sicer pa te templji spremljajo skoraj na vsakem koraku po vsej deželi in po številnih ogledih in spoznavanjih le-teh na koncu potovanja niti besedice »tempelj« nisem več hotela slišati! Kar je preveč, je pač preveč! Pa če je še tako lepo, enkratno, fantastično!

Tako je izbral beli slon

Po kar precej natančnem ogledu glavnega mesta Tajske, sva se z avtobusom odpravili proti severu dežele. Tam so nas že pričakali organizatorji in program najinega potovanja je bil zdaj točno določen. Vsak dan smo odhajali v drug kraj, v drug del dežele in spali smo v različnih mestih in različnih hotelih. V približno tednu dni smo prevozili 2600 km in spoznali precejšen del te prijazne dežele.

Najbolj mi je ostala v spominu pot do Chang Maia, ki leži na severu države, tik ob meji z Burmo. Ves čas vožnje smo na številnih poljih lahko opazovali ljudi, kako jih obdelujejo. Skoraj vse opravljajo še ročno.

Chang Mai je bil včasih glavno mesto samostojne kraljevine, ki se je imenovala Lanna - milijon riževih polj. Mesto še danes leži v široki rodovitni dolini, ki je obdana z visokimi gorami in v tem koncu Tajske živijo resnično prijazni ljudje. Najlepsi razgled na mesto se ti pokaže iz templja na 1600 metrov visoki gori Doi Suthep, ki leži 12 km od Chang Maia in če se povzpneš še po 300 stopnicah, imaš s pučje perspektive res enkratni pogled na mesto. Po pripovedovanju domačinov naj bi ta tempelj zgradili v 14. stoletju, kraj za izgradnjo pa je izbral beli slon.

V severnih predelih dežele Tajske živi še veliko gorskih plemen in tudi mi smo nekatere obiskali. Preprosto ne moreš verjeti, v kakšnih primitivnih razmerah in kako skromno živijo. V kolibah, kritih s slamo, so še navadna ognjišča, o elektriki, tekoči vodi, telefonu, avtomobilu in čem podobnem, lahko samo sanjajo.

Ob tem je treba povedati, da kar 80% tajskega prebivalstva živi na deželi, večina se preživlja s kmetijstvom, nekateri pa si služijo vsakdanji kruh kot ribiči, rudarji ali drvarji.

Na severu Tajske pa leži tudi tako imenovani zloglasni trikotnik, ki ga oblikujejo reka Mekong in dva njena pritoka. Ta predel je namreč znan po pridelavi in prekupčevanju z mami.

Imenitna hrana

Mene pa je zelo zanimala tudi tajska hrana. Zanimivo je, da Tajci doma ne kuhajo, ampak se v mestih prehranjujejo kar ob številnih stojnicah na ulicah. Le-teh je res veliko in človeka dobesedno privablja z raznovrstnimi prigrizki, z opojnimi vonjavami najrazličnejših začimb in dišavnih zelišč.

Domačini jedo na ulicah ob vsakem času in to najrazličnejšo okusno hrano: od kitajskih specialitet, do dobrot kuhinje iz Laosa, Kam-

bodže in drugih vzhodnoazijskih dežel, ki so na voljo na vsakem vogalu.

Gospodinje kuhajo kar na ulici v svojih vohih in človeka mimogrede premami, da poskusi kakšno njihovih jedi. Seveda sem to storila tudi jaz in se sama prepričala, da je tajska kuhinja res ena najboljših in izbor njihovih jedi zelo pester. Hrano je treba jesti z žlico v desni roki in z vilico v levi.

V prehrani imajo največ zelenjave in razmeroma malo mesa. Ogromno pa kuhajo riža in testenin iz riževе moke. Priznati moram, da je bilo med zelenjavo kar veliko takih vrst, ki jih sploh nisem poznala in tako je bil vsak sprehod po živopisnih tržnicah zame veliko doživetje. Vsekakor pa so te tržnice, kot najbrž vse tržnice na svetu, neskončno zanimive! Poleg zelenjave dobiš na njih praktično vse, tudi če si zaželite uro Rolex /seveda ne originala/, ni nobenega problema! Da pa je na Tajskem barantanje pomemben del vsake kupčije, je pa tako ali tako jasno. Na nobeni tržnici ne gre brez tega! Barantanje je za Tajce nekaj narodni sport.

Ja, hrana na Tajskem je imenitna! Odlična! Za vse okuse in pripravljena na vse možne različne načine. Prav nič ne bi imela proti, če bi se tako prehranjevala do konca življenja!

Darovi za menihe

Veliko in pomembno vlogo igra na Tajskem vera - budizem, saj si dežele brez menihov v njihovih rumenih oblekah skoraj ni mogoče predstavljati. Menihi pri domačinih uživajo velik ugled in živijo izključno od darov.

Tako smo lahko tik po jutranjem svitu opazovali menihe, ki so se odpravljali peš ali v čolnih na pot, da so ob bregovih kanalov ali ob robovih cest sprejemali v dar hrano, ki so jo zanje pripravili verniki. Le-ti se potem tudi zahvalijo menihom, da so sprejeli njihovo hrano.

95% prebivalcev je zvestih privrženecv teradavskega budizma, ki sloni na Budovih naukih. V vsakem templju, ki smo ga obiskali, je bilo vedno veliko Tajcev, ki so molili, prižigali dišeče palčke, polagali lotosove cvetove in darovali denar. Največ pa jih je seveda ob najrazličnejših praznikih.

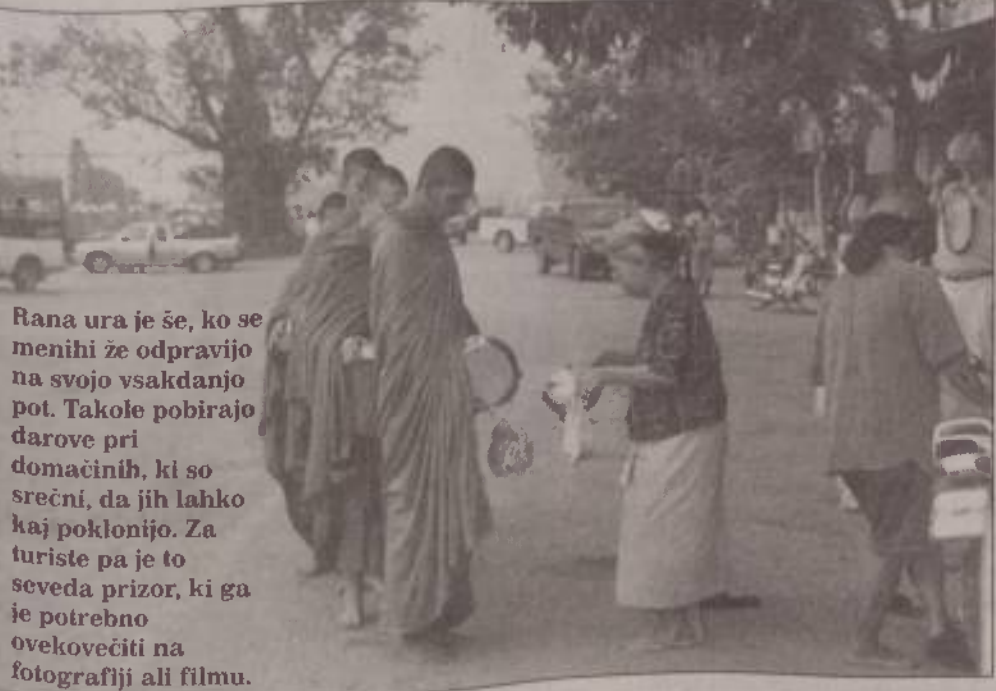
Tajci so zelo vrazčevani in verujejo v nadnaravne sile in duhove in se pred njimi zaščitijo z različni tetovažami ali amuleti. V vsakem avtomobilu smo opazili na vzratnem ogledalu obešen majhen venček rož, ki jih prodajajo ulični prodajalci in darujejo dobrim duhovom, da bi le-ti zaščitili njihov avtomobil. Ljudje se varujejo pred zlimi duhovi, hkrati pa obdarujejo dobre, da jim bodo kdaj pozneje pomagali.

Mene so popolnoma navdušile in prevzele hišice duhov. Že prvi dan sem ob stanovanjski hiši, opazila na vrtu majhno hišico, ki je bila navadno okrašena s cvetjem, dišečimi palčkami in obložena s hrano. O pomenu teh hišic sem povprašala našo vodičko, Tajko, gospo Tip. Povedala mi je, da so to hišice duhov, ki jih vedno postavijo na kraju, ki ga določijo menih. Ta hišico nato tudi blagoslovi. V njih so skriti hišni duhovi, ki varujejo hišo in ljudi, ki prebivajo v njej.

Vanje domači redno prinašajo darove, kot so cvetje, dišeče palčke, sveče in hrano in jih tako podarijo hišnim duhovom. Te majhne hišice vidiš ob vseh poslopih, pa naj bodo to hoteli, poslovne zgradbe, stanovanjske hiše, črpalke... Pri višjih zgradbah postavijo hišice duhov večinoma kar na streho.

Pravijo, da vsako potovanje človeka obogati, saj vedno spoznaš kaj novega. Mi, ki smo potovali na Tajsko, smo zagotovo doživeli tudi marsikaj nenavadnega, mističnega, drugačnega... In zato ostaja zame vsa Azija še vedno zelo privlačna, tako strašansko skrivnostna, da se bom tja zagotovo še vračala. Tako mi je všeč, tako blizu mi je življenje in razmišljanje tamkajšnjih ljudi, da si včasih mislim, da bi med njimi kaj lahko živel. A to so najbrž le trenutki navdušenja in nekih neznanih hrepenenj po novih doživetjih.

Ob vrnitvi domov, pa sem tudi jaz sklenila, tako kot vsi popotniki, ki se vrnejo iz pravljicne Tajske, da sem bom tja še vrnila. Veliko sem že videla, a se zavedam, da je toliko vsega še za videti!

Rana ura je še, ko se menihi že odpravijo na svojo vsakdanjo pot. Takole pobirajo darove pri domačinih, ki so srečni, da jih lahko kaj poklonijo. Za turiste pa je to seveda prizor, ki ga je potrebno ovekovečiti na fotografiji ali filmu.

Mar v Prekmurski ulici gučijo prekmursko?

Sprehod po Ljubljani

Večja stavba v Prekmurski ulici je stolpič z 20 stanovanji. Zgradili so ga 1961. leta. Gradbeniki so že tedaj mislili na varčevanje: na zunanje zidove so prilepili izolacijske plošče.

Ukinili so Titovo ulico, Prekmurska pa je ostala.

Jeglič, Flander, Benedičič, Seljak, Hribar, Mesarič, Arifovič, Gulič, Murn, Tomažević, Šušnik, Ravnik, Jaušek, Babič, Jan, Gašperič, Tanacek ...

To so priimki, ki sem si jih (pre)bral in (za)pisal v beležko, ko sem stal pred glavnimi vhodnimi vrati stolpnice v Prekmurski ulici številka 3 v Ljubljani. Tuhtal sem, kateri od teh stanovalcev bi utegnil biti Prekmurec. Naposled sem pritisnil na tipko, ob kateri je bil priimek Tanacek; nekaj časa sem čakal, a vse tiho je bilo. Potem sta pridrveli po stopnicah dve mlajši ženi. Pobaral sem ju, ali sta morda prekmurske krvi. »Ne, ne«, sta dejali v en glas in dodali: »Gospod Tanacek je Prekmurec, a ga zdaj ni doma, ker je odšel v Prekmurje.«

Kaj pa zdaj? Mar naj zapustim Prekmursko ulico, ne da bi izvedel kaj več o prebivalcih in življenju v njej? Spet sem pritisnil na tipko, tokrat ob priimku Jan. Kmalu je prišel gospod Jože Jan, 84-letni mož, in stekel je pogovor.

Jože Jan mi je povedal, da sta Ernest Tanacek in njegova žena Sidonija edina Prekmurca v Prekmurski ulici. Pa še to je dejal, da sta evangeličana. Povedal je tudi, da sta Tanacekova ta čas v Prekmurju.

- Od kdaj pa je v Ljubljani Prekmurska ulica? sem vprašal.

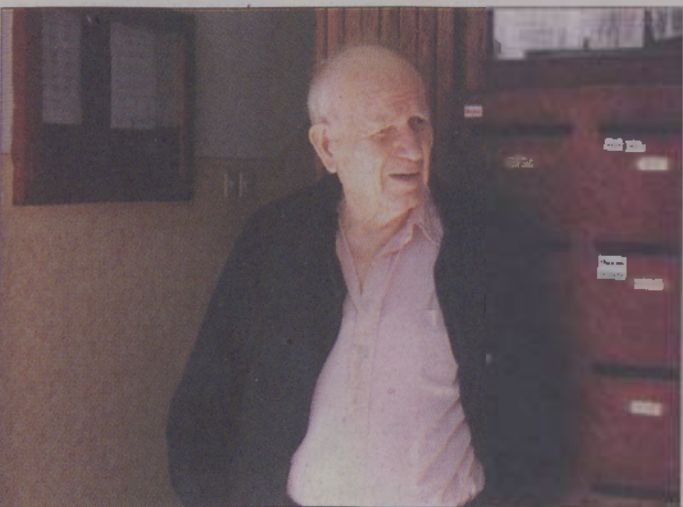
- Na to vprašanje ne bi vedel odgovoriti. Zdi pa se mi, da so jo poimenovali kmalu po vojni.

- Kot vidim, je še največja in najuglednejša stavba tale stolpič, ki ima številko 3.

- Res je. To je 20 - stanovanjski blok, ki smo ga zgradili 1961. leta. Gradnja je financiralo več podjetij: Gradbeni center, Termika, Birogradbeništvo ... Nekoč so bila to družbena stanovanja, pred leti pa smo jih odkupili. Prostori niso ravno veliki: od 50 do 60 kvadratnih metrov. V novejšem času imamo centralno ogrevanje, prej pa je imel vsak svoje ogrevanje.

- Prekmurska ulica v Ljubljani pa ni ravno dolga?

- Zdi se mi, da ne meri več kot kilometer. Prekmurska ulica sicer povezuje Vojkovo in Linhartovo ulico.

Jože Jan, upokojenec iz Prekmurske ulice v Ljubljani, je Vestnikovem novinarju razkril, da sta v tej ulici le dva Prekmurca: Ernest in Sidonija Tanacek.

Nič posebnega ni ta Prekmurska ulica. Nobenega kafiča, nobene trgovine ..., nekaj izveskov na stavbi Prekmurska 6 sem odkril: Consulting, inženiring & marketing; Intrados, Davčno svetovanje; MoReNa; Vodenje poslovnih knjig, s. p. Prekmursko ulico sem zapuščal malce razočaran. Ko bi bil v njej našel vsaj kakega Odrančana, za katere v šali pravimo, da so po vsem svetu.

Ne da bi gučal s kom iz ljubljanske Prekmurske ulice po prekmursko, sem se vrnil v svet ob Muri. Z gospodom Tanacekom pa sem vsekakor hotel govoriti. Nekaj dni pozneje sem ga poklical po telefonu v Ljubljano. Oglašila se je gospa Sidonija. Imela je ljubljanski naglas, a je brž nato, ko sem povedal, kdo sem in odkod kličem, začela po prekmursko gučati. Potem pa je kar poklicala moža Ernesta.

- Od sosedov sem slišal, da ste me iskali. Tisti čas sem bi v Prekmurju, v Černelavcih, kjer ima sin, ki je sicer v Nemčiji, novo hišo. Ker še ni naseljena, greva z ženo občasno tja, da malo prezračiva stanovanje in urediva kaj okrog hiše.

- Kako pa kaj v Prekmurski ulici v Ljubljani? Menda sta vidva z gospo Sidonijo edina

Prekmurca v tej ulici?

- Ja, midva sva iz Prekmurja. Žena se je narodila v Radovcih, jaz pa v Vačarjih. V Ljubljani sva že od 1946. leta. Jaz sem bil od 1960. do 1983. leta, ko sem se upokojil, višji inštruktor na Zveznem gradbenem centru v Dimičevi ulici. Poučeval sem osem predmetov, ki zadevajo gradbeni poklic. Izobraževali smo gradbene inštruktorje in tudi poklicne delavce za gradbeništvo: zidarje, tesarje ...

- Mar res ni v Prekmurski ulici več Prekmurcev?

- Ja, v tej ulici je doma tudi Brane Kuzmič, prvak v vožnji avtomobilov, ki je potomec prekmurskih staršev.

- Vi pa odlično gučite po prekmursko? Pridete velikokrat v rojstno pokrajino?

- Tri ali štirikrat. V Prekmurju imam tri brate.

- Kaj pa Prekmurska ulica?

- Zdaj je še kar urejena. Nekoč, tega se dobro spominjam, so bile tod same barake. Nič kaj ugledno območje v bežigrajski občini je bilo.

- Kdaj boste spet prišli v Prekmurje?

- Tega ne bi mogel povedati. Vi pa, ko se boste pripeljali v Ljubljano, se vsekakor oglasite pri nas v Prekmurski.

- Bom, bom, sem obljubil in se zahvalil za telefonski klepet.

Besedilo: Š. SOBOČAN
Foto: J. ZAUNEKAR

Kotiček za mlade fotoreporterje

Blaž ima žilico in zna opazovati. Posebej so ga pritegnile kulturno zgodovinske znamenitosti kraja. Naredil je nekaj dobrih posnetkov kužnih znamenj. Na izbranem posnetku je kužno znamenje med

Apači in Črnci iz 12. stoletja. Opazil pa je tudi lepo rozeto nad vhodom katoliške cerkve Marijinega vnebovzetja v Apačah.

TO JE ŠELE

ZAČETEK!

Več fantov je posnelo štorljo, ki že 15 let gnezdi na dimniku 400 let starega črnskega gradu. Kdo je avtor izbrane fotografije, po najboljši volji nismo mogli ugotoviti. So si pa vse zelo podobne, zato naj bo avtorstvo kar kolektivno. Fantje, pa kdaj še poskusite! Štorlje so hvaležne tarče fotoreporterskega objektivca.

Trije posnetki z območja lepo urejenega kompleksa Konjišče so tudi kolektivno delo skupine. Enemu je uspelo ujeti krapa tik preden ga je ribič dobil iz vode, drugemu se je zdelo zanimivo ovekovečiti ga v ribiški roki, tretjega pa je premamila mehko pokrajina.

Mladi fotoreporterji so opazili, da je bilo na dan obiska Vestnikovih novinarjev v Apačah vse drugače tudi v šoli. Fotografirali so razstavo izdelkov sošolcev na temo Podobe življenja ob Vestnikovem Abrahamu in ekipo učencev in Vestnikovih sodelavcev, ki so ta dan pripravljali Mali apaški Vestnik. Na tej fotografiji je tudi njihova mentorica Angela Mitrovič / s torbico na rami kot se za fotoreporterko spodobi/, ki se ji s fotografijo oddoljujejo za trud in vso dobro voljo, ki jim jo namenja v krožku. Nekoč ji bodo poslali svoje fotoreporterske izdelke, ki bodo objavljeni na prvih straneh najbolj branih časopisov in revij. V Peni bo zagotovo katera!

Opozorilo starodavnega koledarja

Na skalnatem otočku Vanu v Polineziji so ostanki starodavnega samostana. Ob izkopavanjih so našli pred leti dobro ohranjen zapis srednjeveškega astronoma Tiha de Brahea, ki govori, kako se da izogniti nesrečnim dnevom v letu. Dognano je bilo, da je napis nastal okrog leta 1660 ali še pred tem letom.

Po de Braheu, ki je do ugotovite prišel na osnovi pogovorov z domorodci, ima vsako leto 32 nesrečnih dni. V teh dneh, kot opozarja slavni astronom, se ne priporoča začeti kakršnih koli poslov ali jih končati, ker je to delo že vnaprej obsojeno na propad.

Oglejmo si te datume!

JANUAR ima 7 nevarnih (slabih) dni: 1., 2., 4., 6., 11., 12., in 20.

FEBRUAR ima 3 dni: 11., 17. in 18.

MAREC ima 3 dni: 14., 15. in 24.

APRIL ima 3 dni: 3., 17. in 18.

MAJ ima 2 dneva: 1. in 17.

JUNIJ ima 2 dneva: 17. in 21.

JULIJ ima 2 dneva: 2. in 8.

AVGUST ima 2 dneva: 20. in 21.

SEPTEMBER ima 2 dneva: 10. in 18.

OKTOBER ima 1 dan: 6.

NOVEMBER ima 2 dneva: 6. in 8.

DECEMBER ima 3 dni: 11., 16. in 18.

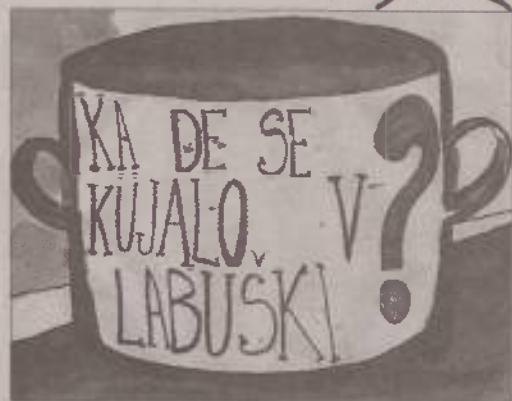
Enajsti, sedemnajsti in osemnajsti dan v mesecu so po de Braheu napogosteje med slabimi dnevi, zato je bolje, če se le da, da ob teh dnevih ne začinjamo kakšnih večjih poslov.

V starih spisih je bil omenjen tudi 29. februar (prestopno leto). Za ta dan astronom pravi, da je božji dar in da je na ta dan sreča rada naklonjena vsem.

Spet majske igre

Maj je tu in spet je čas za majske študentske igre, ki počasi utrjujejo svoj tradicionalni pomen. Prireditev iz preteklega leta je v celoti uspela, zato se je letošnje trajanje iger podaljšalo z dveh na tri tedne. Zraven »sili« vse več takih in drugačnih organizacij, vse večja pa je tudi (propagandna) udeležba političnih veljakov (predvsem na študentski tržnici, seveda).

Torej. Dajmo povedati nekaj o sami tržnici, ki je otvoritveni in hkrati najbolj poseben »žur«. Tržnica je priložnost za (prijateljsko) tekmovanje med slovenskimi študentskimi klubi. Naloga vsakega kluba udeleženca je, priskrbeti hrano in pijačo, ki je na zabavi seveda zastoj. Zaradi letošnjega absolutnega monopola primorskih študentov v Študentski organizaciji univerze je po oceni žirije zmagal klub goriških

študentov. Drugi je bil klub študentov Bele krajine, ki je lani definitivno prepričal vse obiskovalce o kvaliteti ponujenega ali drugače, zgodnica o tem, kako najmanjši kolektiv na prireditvi z veliko dela in malo »lajanja« pusti za seboj celo konkurenco. Letos so morali biti zaradi še omenjenega primorskega monopola drugi.

Ampak biserček pride sedaj. Kje pravzaprav najdemo v vsej tej zgodbi Klub prekmurških študentov?

Popolnoma nikjer. Nikakor. »Sloves« iz lanskega leta je naslednji: pač sem bil med tistimi, ki so »probali« kaj spiti pri vsakem »standu«, tako da lahko zatrdim, da so imeli Prekmurci daleč najslabše vino - pa še skrivali so ga. Sramota!!!

Kaj je bilo letos drugače? Marsikaj. Če smo imeli lani najslabše vino, ga letos sploh nismo imeli. Lani smo imeli vsaj še svoj »stand«, letos niti tega ne več. Uh, pozabil sem na najhujše. S svojim obiskom nas je počastila tudi predstavica soboške občine. Ko je opravila formalne obveznosti na odru, je hotela obiskati še KPŠ-jev »stand«, ampak, glej ga, zlomka, ni bilo ne slednjega ne organiziranih Prekmurcev.

Tako se lahko vprašamo, v kateri grm se je skrili zajček (tj. predsednik KPŠ)? Dejstvo je, da ni videti ne grma in ne zajčka. Naneslo je, da je zajček član mariborske univerze in njemu se zdi najidealnejša in najbolj obširna priložnost promocije lastnega grma izguba denarja. Na (mariborskih) Lampiončkih se to zagotovo ne bo zgodilo.

Ali drugače - zgodnica o nekem klanu. Tako mlad, pa tako pokvarjen

(d)

Od 27. maja do 24. junija

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN
(21. III. - 20. IV.)

Ne glede na situacijo v kateri se nahajate, ste Ovn polni optimizma in moči. Prepričani ste vam, da je rešitev nekje v bližini in da boste zmagali. To bo pomembno v drugi polovici meseca, ko bo potrebna hitra in učinkovita akcija. Finančni problemi ostanejo. Edina rešitev je racionalnejše trošenje denarja. Za ljubezen bo kritičen začetek meseca.

LEV
(23. VII. - 22. VIII.)

Konec tega meseca in začetek prihodnjega se bodo dogodki razvijali drugače kot pričakujete. Po tem obdobju poslušajte dobronameren nasvet osebe iz vašega bližnjega okolja. Stresno situacijo boste najlažje prebrodili s sprehodom v naravi in lepo knjigo. V odnosih do kolegov bodite korektni in se zavedajte, da maščevanje ne prinaša zadovoljstva.

STRELEC
(22. XI. - 21. XII.)

Pred vami je obdobje sprememb. Pri tem je pomembno, da lahko sami veliko vplivate, da se bodo obrnile vam v korist. V odnosih z ljudmi bodite previdni in delujte hladno in zbrano. Preden se izjasnite o čemerkoli, si vzemite čas, in še enkrat dobro premislite. Druga polovica meseca bo prijetnejša. Tudi nekaj zanimivih srečanj se lahko nadejate.

BIK
(21. IV. - 21. V.)

Pred vami je uspešno obdobje. Veliko od tega, kar ste planirali, se bo uresničilo. V ožjem krogu je možno nesoglasje, ki bo od vas zahtevalo, da se opredelite. Bodite objektivni in pazite, da stvari še bolj ne zakomplicirate. Lahko računate, da se bodo zadeve, ki že dlje časa stojijo, vsak čas premaknile z mrtve točke. Če imate zdravstveni preblem, ki ga zakrivate - zdaj je čas, da ga začnete reševati.

DEVICA
(23. VIII. - 22. IX.)

Skoraj celi junij bo precej dinamičen in poln optimizma. Če ste nagnjeni k hitrim, ne dovolj premišljenim akcijam, potem imate možnost, da se boste zapletli v neprijetne situacije, ki vam sploh niso potrebne. Prijatelj vam bo dobronamerno svetoval, vendar bo predlog napačen. Za tiste, ki s šarmom pridobivajo naklonjenost ljudi, se bo pokazala enkratna priložnost.

KOZOROG
(22. XII. - 20. I.)

Čepprav že nekaj časa mislite, da vam je sreča obrnila hrbet, se bodo glavne stvari obrnile v pravo smer. Problem v družini ali v odnosih s sorodniki se bo rešil, zato ne dovolite, da vam vzame preveč moči in vas naredi malodušnega. Vam bo pa to dobra šola za v prihodnje. Še nekaj: ne prevzemajte problemov drugih na svoj hrbet samo zato, da bo potem mir.

DVOJČKA
(22. V. - 21. VI.)

Počutili se boste dobro. Tudi optimizem in moč bosta na vaši strani, tako da večjih, nerešljivih problemov ne bo. Zvezde kažejo, da je to, ko gre za ljubezen in vse okrog nje, pravo leto za vas. Posel oziroma službo, ste trenutno postavili v drugi plan, kar se vam lahko pozneje maščuje. Tisti, ki imate delo z orodjem ali takšno delo, kjer so možne poškodbe, bodite v prvi polovici meseca posebej previdni.

TEHTNICA
(23. IX. - 22. X.)

Mnogo razmišljate in analizirate in si s tem včasih ustvarjate nepotrebne probleme. Enkrat poskušajte analizirati vaš problem, kot da bi ne bil vaš. Krajši izlet v tem času bi vam bil dobrodošel. Junij vam bo prinesel nepričakovane stroške, v nobenem primeru pa v tem obdobju ne posojajte denarja. Tudi izposodite si ga ne!

VODNAR
(21. I. - 19. II.)

Večja agresivnost, nepotrebna tveganja, možnost poškodbe, boleznin in stalno oporekanje najbližjim, so pasti obdobja pred vami. Pred njimi se boste obvarovali s samokontrolo in potrpljenjem, pa tudi brez alkohola ali pomirjeval. V poslovnih zadevah se vam kažejo možnosti, da pokažete svoje kvalitete in da se spustite v tekmovanje.

RAK
(22. VI. - 22. VII.)

Pred vami je dokaj stresno obdobje. Na poslovnem področju pričakujte zaplete in tudi s službo se ne igrajte. V tretji dekadi se bo nekaj slabo končalo. Pozneje pričakujte spremembe na bolje. V sredini meseca je možno prijetno presenečenje in zanimiv razplet. Preverite enem prijatelju lahko zaupate skrivnost, ali pa počakajte na boljše dneve. Na ljubezenskem področju se bližajo uspešni dnevi.

ŠKORPLJON
(23. X. - 21. XI.)

Pred problemi ne morete ubežati. Treba je zbrati moči in kreniti v akcijo. Nikakor ni obdobje, da bi v samoti razmišljali o svojih težavah. Že ob koncu prve dekade se bo situacija menjala, vam v prid. V kolikor od vas pričakujejo odločitev, jo sporočite okrog 15. v mesecu. Neodvisni, kot ste, tudi v prihodnje ukrepajte po svoji presoji in občutku. Ne okievajte preveč. Sporočilo. Zanimiv klepet.

RIBI
(20. II. - 20. III.)

Veliko razmišljate, vendar včasih na nepravi način in tako obremenjujete sebe in okolico. Dobro bi bilo, da včasih podvomite v svoje zaključke in ugotovili boste, da bodo poteze, ki jih boste potegnili, manj škodljive ali celo koristne. Obdobje pred vami je slabo, ko gre za promet, zakon ali družinske odnose in trgovino. Ugodno kaže za ljubezeh, zdravje, sprostitvev in denarne zadeve.

Jočem, kljub vsemu ...

Ko je na odru držala v rokah oskarja za odlično vlogo v filmu Zaljubljeni Shakespeare, je Gwynneth Paltrow povedala: »Mojemu očetu Bruceu Paltrowu, ki je to leto preživel marsikaj. Oče, ljubim te bolj kot karkoli drugega na svetu.«

Njena družina že dalj časa prikriva resnico o zdravju tega znanega režiserja, vendar je zdaj že potrjeno, da ima raka na grlu. Na podelitvi oskarjev je oče na vsak način hotel, da bi se hčerka za vedno spominjala svoje največje noči v življenju. Za to priložnost ji je kupil verižico, vredno 160.000 dolarjev, ki je odlično pristajala k rdeči obleki kreatorja Ralpa Laurena.

Družina Paltrow je v Hollywoodu znana kot ena najbolj umirjenih. Oče režiser, mati in hči igralki. Starša sta bila hčerki vedno v pomoč. Gwynneth: »Moj oče je središče mojega življenja. Kot otrok sem lahko kadarkoli prišla s kakršnim koli vprašanjem. On lahko zamenja gumo na avtomobilu, lahko izračuna matematično nalogo ali naredi ptičjo krmilnico ...«

Tudi Naomi gola

Top model Naomi Campbell se je odločila, da se bo slekla pred Playboyevim fotografom. Ve se, da bo to slavni umetniški fotograf David La Chapelle, ne ve pa se, koliko bo za to dejanje kapnilo v žep slavni manekenki. Njeni slavni kolegici Cindy Crawford in Elle Mac Pherson sta že pokazali svoje čare v tej reviji in verjetno je bilo to odločilno za Naomi, da bo tudi ona pokazala, kaj ima in česa nima.

Vse za Cindy

Ali Rande Gerber ljubi svojo soprogo Cindy Crawford ali ne, več ni vprašanje, kajti odgovor je naslednji: za rojstni dan ji je kupil diamantno ogrlico vredno 35.000 dolarjev. Pred tem je svoji ženkici, ki je noseča v šestem mesecu, kupil pet oblek za nosečnice. Ženski obleke niso bile všeč in jih je moral takoj vrniti in ji kupiti nekaj drugega. Kaj, to pa zdaj že vemo.

Jackson ljubi otroke

Po kar nekaj škandaloznih novicah o čudnih odnosih Michaela Jacksona do otrok, ki pa so hitro odšle v pozabo, je zdaj znani pevec za britanski Mirror izjavil tole: »Raje bi si odrezal roko kot naredil karkoli slabega kakšnemu otroku.« Ob tej izjavi, kot je zapisal novinar, je še zajokal. Izjava in jok sovpadata z izidom najnovejše zgoščenke What more Can I Do, ki jo je namenil otrokom s Kosova.

Punca meseca: PETRA WEISE iz Münchna

Kot fotomodel je začela že s 17. leti, kariera pa se ji je odprla pred dvema letoma, ko je dobila ponudbo, da se slika gola za Play Boy.

Danes 24-letna Petra sanja, da bi bila nekoč lastnica majhnega lokalčka v Andaluziji.

To ji je življenjski cilj.

Trenutno pa ji veliko pomenijo potovanja v eksotične dežele.

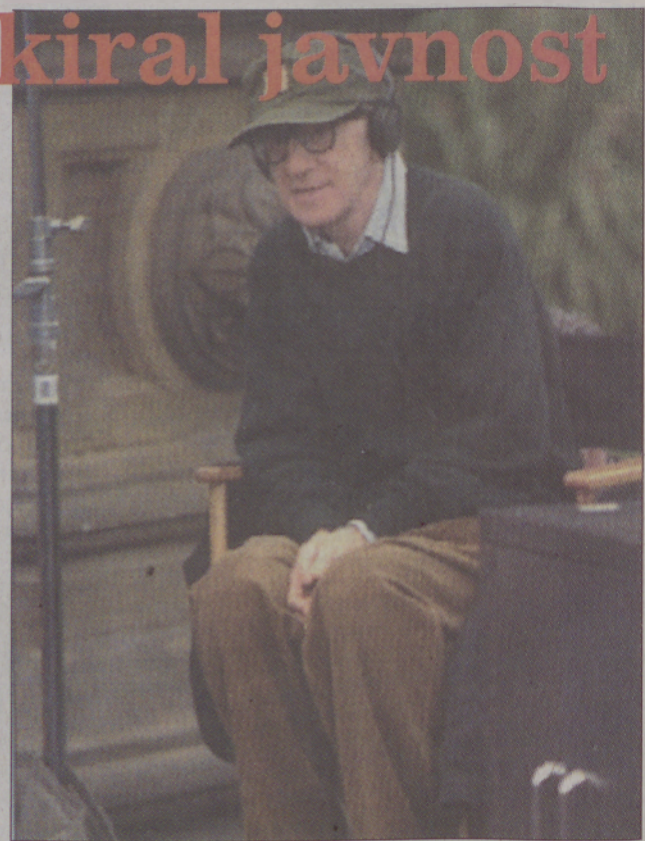
Petra pri 17 letih

Spet šokiral javnost

Trinšestdesetletni Woody Allen se je sprehodil po Park aveniji v New Yorku.

To ne bi bilo nič posebnega, če pred sabo ne bi porival otroškega vozička, ob njem pa je šla 28-letna Soon-Yi Previn, njegova nekdanja posvojenka, zdaj pa soproga.

V vozičku sta vozila komaj rojeno hčerko Bechet Dumaine Allen, ki je dobila ime po Alenovem najljubšem glasbeniku klarinetistu Sidneyju Bechetu. V tamkajšnjih krogih zdaj razpravljajo, ali je Previn resnično rodila otroka ali sta ga posvojila, saj se njena nosečnost sploh ni opazila.

Duchovny dobil hčerko

Pred slabim mesecem se je Tei Leoni in Davidu Duchovnyju rodila hčerka. Madelaine West Duchovny je bila težka 3,7 kg, dolga pa 52 cm. Dogodek je bil toliko srečnejši, ker je imela Tea pred porodom kar nekaj komplikacij (med drugim je Madelaine prišla na svet prezgodaj), ki pa so se, kot vidimo, srečno končale.

CHERIE BAND

Pop-latino ritme a la Cherie band boste lahko končno slišali na prvencu skupine z naslovom Naj te noč ne vzame. Plošča je nastajala kar štiri leta, glavni vzrok pa so bile številne prometne nesreče, v katerih so bili udeleženi člani skupine. Povprečno 2,5 nesreče letno na člana skupine, kar je že nekakšen rekord med slovenskimi glasbeniki. Fantje še posebno dobro zvenijo v živo, saj poskrbijo tudi za dobro razpoloženje. Po uspešnici pred letom Ti hodiš kot srna in baladi Globoko v meni so za slednjo posneli tudi videospot in bili z njim na lestvici kar štirideset tednov. Sedaj pričakujejo fantje podoben uspeh z naslovno skladbo Naj te noč ne vzame in Un, dos, tresk. Zasedba, v kateri so pevec Simon Štemberger, prejšnji bobnar skupine Pop Design Damjan Tomažin - Dačo, basist Gregor Bratkovič - Balki, klaviaturist Valter Kukovič - Kuki in kitarist Max Žbogar, se pripravlja na promocijsko turnejo po Sloveniji in Hrvaški. Poleg tega bodo nastopili tudi na spitskem festivalu. Prav posebej pa so se veselili vabila na evropsko turnejo Miss Eurospota, ki bo letos na Hrvaškem, Madžarskem, Slovaškem, Češkem, v Avstriji in Sloveniji. Trenutno ima Cherie band največ dela s predstavitvami po radijskih postajah in pripravami na snemanje videospota za naslovno skladbo Naj te noč ne vzame.

Priljubljena slovenska pevka Anja Rupel pripravlja nov album. Jeseni bo izdala zbirko svojih najljubših in najbolj popularnih skladb, poleg njih pa še tri čisto nove prihodnje uspešnice. Prva od teh, ki se že vrtili na radijskih postajah, ima naslov Hočem, da ostaneš z mano. Besedilo je kot vedno napisala Anja sama, glasbo in aranžma pa njen najljubši avtor Aleš Klínar. Anja se trenutno pripravlja na nastope in skupaj s spremljevalno skupino pridno vadi. Po dolgem času bo spet nastopala v živo in tega se že zelo veseli.

Deja Mušič je spet dejavna. Po premoru na povezovalskem področju trenutno spet snema v glasbenem studiu in obljublja, da bodo njeni poslušalci kmalu spet lahko slišali njen glas in nove skladbe. Do

takrat pa vam pošilja fotografijo, da je ne boste pozabili.

Tomažu Domicljcu se življenje zapleta. Poleg vseh tožb, ki jih je vložil, se je zdaj odločil, da bo zapel novo skladbo: Življenje se mi zapleta. V njej pravi, da se namesto mirnega življenja s svojo ženo in igranja z vnuki podaja v avanture z mladimi dekletji, kupuje viagro ... skratka, življenje se mu zapleta.

Vili Resnik je odpovedal vse nastope in intervjuje. Pravi, da se mora skoncentrirati na nov projekt, ki ga pripravlja, in da potrebuje pri ustvarjanju mir. Sicer pa je bilo Vilija zadnje leto povsod veliko, tako bo tudi poslušalcem odmor prišel prav.

Gianni Rijavec ne odstopa od tožbe, ki jo je vložil zoper oddajo TV-Poper. V eni od oddaj so Gianni in njegovega kolega Vladimirja Čadeža poimenovali opici, kar je Gianni tako razjezilo, da je vložil tožbo. V oddaji TV-tednik se je Boris Devetak Gianni in Vladu javno opravičil, a Gianni tožbe kljub temu ne bo umaknil.

Radijski in televizijski novinar ter moderator javnih prireditev mariborčan Andrej Okreša je zaplul tudi v glasbene vode, njegov prvenec ima naslov Sanjaj svoje sanje.

Izšli sta že šesta plošča in kasetna z naslovom Med nebom in menoj. Na njej je dvanaest pesmi, ki so stilsko nekoliko drugačne, kot smo jih bili vajeni doslej. Irena še vedno ostaja zvesta popu, vendar je v vseh teh letih izoblikovala glasbeni okus, še več, prvič se je resneje dokazala tudi avtorsko. Je namreč avtorica glasbe in besedil za več kot polovico skladb na plošči. Za pesem Če ne bi vedela je prejela na MMS '98 3. mesto občinstva, medtem ko je na prvem mednarodnem festivalu v Kaštelu (v Dalmaciji) za isto pesem prejela 1. nagrado in nagrado GRAN PRIX. Na plošči seveda ne manjka duet z Damjano Golavšek, s katero sta zmagali na Veseli jeseni s skladbo Naj bo vesela jesen, besedilo zanjo je napisal Adi Smolar, glasbo pa Karel Novak - Čarli. K sodelovanju je Irena povabila tudi Slaka Ivančiča, pevec Faraonov, s katerim je posnela duet Kar sem jaz in kar si ti, zanimivo pa je tudi sodelovanje s trboveljsko skupino Hiša, skupaj so posneli pesem Poišči srečo in posneli tudi videospot. Plošča je v celoti posneta v živo, sodelovali pa so slovenski in hrvaški glasbeniki. Dva aranžmaja je prispeval klaviaturist Parnega Valjaka Berislav Blažević, ki je igral tudi na klavir, za bobni je sedel Krunoslav Levačič, pri tolkalih je slišati Hrvoja Rupčica, člana skupine Cubisimo, od slovenskih glasbenikov pa naj omenim Sašo Fajona, Janija Haceta, Bora Zuljana in druge ... Irena ima na živih nastopih tudi spremljevalno skupino Happy band, s katero odlično sodeluje, saj so tudi zasebno v prijateljskih odnosih, na njihovih nastopih pa je vedno mega žur, zato se priporočajo.

MED NEBOM IN IRENO VRČKOVNIK

Majda je stopila na glasbeno pot že zelo zgodaj, saj je prvič nastopila s petimi leti, kasneje je nastopala v šolskem zboru. Tudi v srednji šoli je petje v zborih zapolnjevalo večino njenega prostega časa. Največ glasbenih izkušenj je pridobila v narodnozabavni glasbi, s katero se je ukvarjala devet let. Najprej je pela v novogoriškem ansamblu Vrtnica, nato pa pri ansamblu Laufarji iz Cerknega. S skupino Aurora iz Postojne je sodelovala na izboru EMA '98. Letos je nastopila v finalu kot pop debitant na 22. Festivalu MM '99. Do sedaj je posnela šest kaset narodnozabavne glasbe ter pela spremljevalne vokale za nekatere druge izvajalce. Svet glasbe je eden ključnih dejavnikov njenega življenja, zato se je tudi samostojno izobraževala in se še vedno izpopolnjuje v petju pri ga. Ileani Bratuž - Kacjan v Ljubljani. Po dolgih letih izkušenj na nastopih v živo na slovenskih in tudi tujih odrih (gostovala je v Italiji, Nemčiji, Švici, leta 1994 je bila na glasbeni turneji v Kanadi), se je odločila, da stopi na samostojno pot. Do sedaj je posnela dve skladbi. Skladbo z naslovom Ne, ne budite me je uglasbil Matjaž Vlašič. V skladbi naznana počasnejši ritem in nežna melodija hrepenenja po prepovedani ljubezni. Druga glasba nosi naslov Proti soncu. Melodijo in aranžma je napisal Blaž Maselj, tekst pa je njen izdelek. Pesem živahnega ritma nas bo spomnila na vroče poletne dni.

Opisuje izgubo ljubljene osebe, vendar po dežju posije sonce in novo poznanstvo zapolni praznino v človeku.

V prihodnjih dneh bo zopet snemala, tako da septembra lahko pričakujemo njeno ploščo.

MAJDA KOSOVEL SE PRESTAVLJA

ANGELA DUH

Bralci Péna se predstavljajo

iz Vučje vasi

Ni dovolj, če rečem, da sem doma v Vučji vasi, kajti naša domačija je pravzaprav daleč od vasi. V katastru piše, da je to Pod bregom, mi pa rečemo Pod šumoj. Smo čisto na samem. V mlajših letih sem si želela, da bi se preselili kam v »mesto«, toda ni se dalo. Zdaj sem zelo zadovoljna, da smo ostali tukaj.

Pravzaprav sva le dva - poleg mene še mož Stanko, ki je po rodu iz Melinca, hčerki pa sta si našli drugi domovanji. In zakaj mi je tu tako lepo? Na eni strani se razprostirajo širna polja, ki segajo do strnjenege dela Vučje vasi, takoj za hišo pa se začne lep in velik gozd, od koder je slišati prijetno ptičje žvrgolenje. Pogosto lahko občudujem tudi srne in druge gozdne živali. Pa še gobe imam pod nosom. In mirno je tu.

Pesmi
in torte

Tako se lahko posvečam tudi pisanju pesmi, kar me je že od nekdaj veselilo. Najraje opisujem naravo, ptičke, živali, rastline ... Pesmi pa posvečam tudi svojim vnukom in drugim, ki jih imam rada, ali pa opevam kakšen dogodek. Zelo pri srcu mi je tale pesem:

Imam vas rada

Sončki moji zlati vi,
ki srce grejete mi vsi.
Sonce nikoli tako lepo ne blešči,
kot vnukom iskrijo se oči.

Dneva vedno se razveselim,
ki ga z vami preživim.
Čeprav bolezen razjeda me,
v vaši družbi razveselim se.

Vaš nasmeh me ozdravlja,
naj vsak dan se tako ponavlja.
Vi zame najboljša ste zdravila,
med vami sem se vedno pomladila.

Kadar me objamejo vaše male roke,
čutim, da mi ponovno zdravje vrača se.
Topla, mehka lica mi grejejo obraz,
nikoli več ne bi rada izpustila vas.

Vaša podoba mi vsak dan stopi pred oči,
premišlujem, kako se vam godi.
Večkrat v sanjah vidim vaš obraz,
od veselja takrat solzim se jaz.

Vnukov smeh in veselje
mi lepšata v jesenskih dneh življenje.
Če vas predolgo ne bo videlo oko,
na mojih ustih spet smeha ne bo.

Mislím, da je torta v obliki cerkvice nekaj posebnega in da je to moja »iznajdba«.

- Rojena v domačem kraju
- Domačiji se je reklo pri Šijančevih
- Stara 66 let,
po srcu pa precej manj
- Velika okrog 170,5 centimetra
- Poklic: nekoč knjigovodkinja
- Konjički:
peka tort, pisanje pesmi ...

Na tej fotografiji sem bila stara 13 let. Mlajše nimam, ker takrat še ni bilo toliko fotoaparatorov. Nosila sem dolge kite, ki sem si jih odrezala šele nekaj let po poroki. Ob meni sta brata Slavko (na levi) in Feliks.

Tale posnetek je nastal pred petimi leti, ko je vnuk David praznoval peti rojstni dan. Z njim so se veselili še Petra, Marta in Sebastjan.

Tudi na gugalnico se usedem, če je vnukom treba pokazati, kako naj se gugajo.

Takoj za hišo je velik gozd, ki mi daje tudi veliko inspiracij za pisanje pesmi.

pen elopa

Dolgi temni kodri,
lahna oblačila, vedno
pravšnje volje in
sproščena ... To je
IRENA iz
NEMČAVEC, ki poleg
(dvo)kolesa obožuje
še latinskoameriške
plese. Človek bi rekel,
da ji nekako pristoji,
mar ne?

foto: ESPE

Poleg pesmi me veseli tudi oblikovanje in peka tort.

Ko sem bila še dekle, sem večkrat šla z mamo kam na gostijo. Ona je bila namreč gostivanjska kuharica. Takrat sem se zagledala v torte in si večkrat mislila: Če bi jaz to znala ...

Pa sem se res naučila izdelovati in peči torte.

Doslej sem jih spekla že blizu 300, če ne celo več. Samo za vnuke jih je bilo 34. Omislila sem si tudi torto v obliki cerkvice. Mislím, da je to samo moja »pogruntavščina«.

Učiteljica
pa ne

Obiskovala sem tri osnovne šole: najprej našo, nato nemško (v času okupacije) in potem spet našo. Moja želja je bila, da bi se šla učiti za učiteljico, vendar sem morala ostati doma na kmetiji, ker sta se starejša brata poročila z doma. Uspešno pa mi je končati knjigovodsko-računovodski tečaj in nekaj let sem bila v službi na krajevnem uradu. Rada sem pomagala tudi očetu v mizarški delavnici, dokler je živel in delal. Takrat smo žagali vse še ročno.

Pri delu na kmetiji mi ji kmalu začel pomagati mož Stanko, kadar ni bil v službi. Bil je dober po srcu, znal je lepo igrati na kitaro, peti...

Zapisal
in nekaj fotografiral:
JOŽEF
G. BISTRŠKI